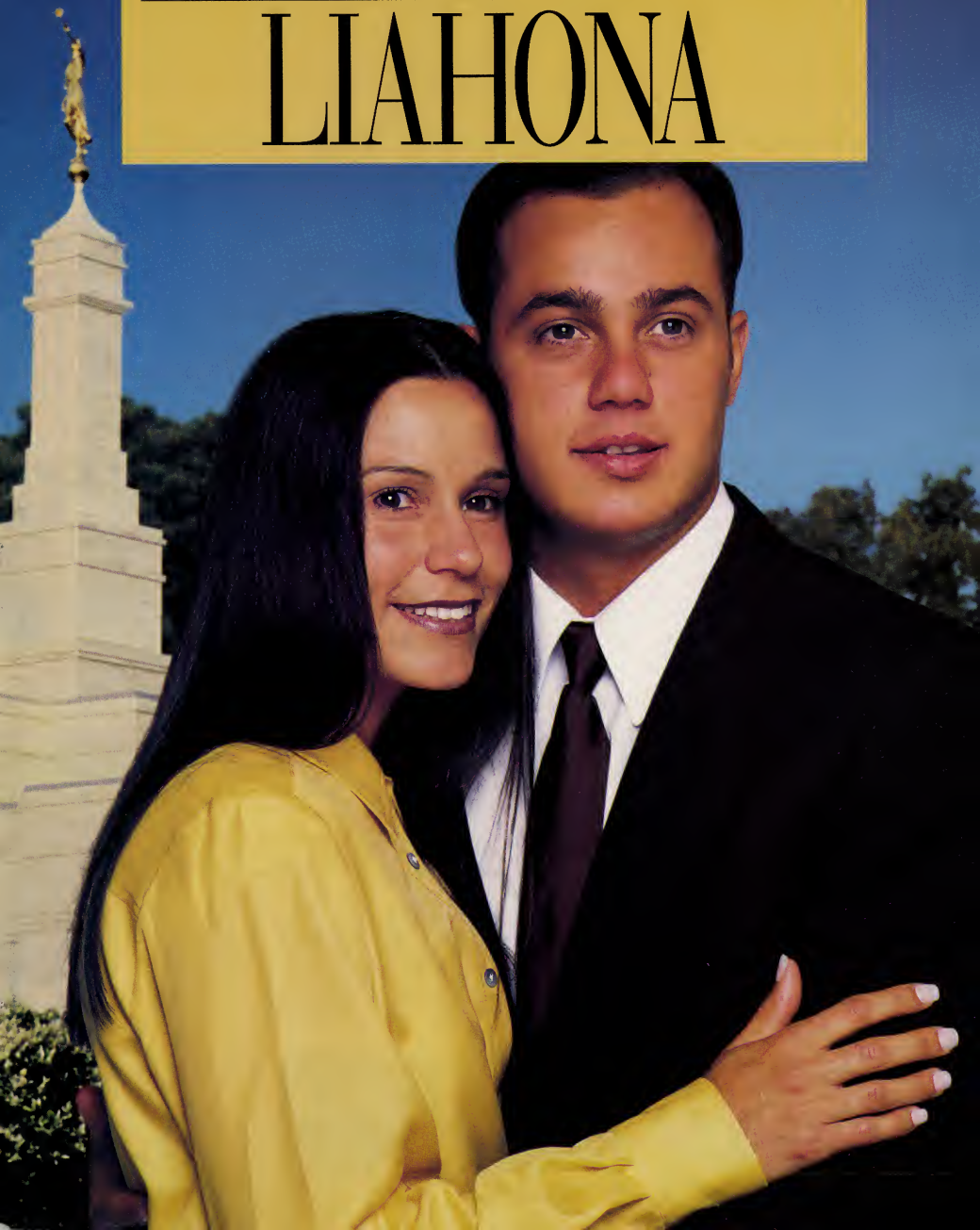

150. ÅRGANG • NUMMER 11 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • NOVEMBER 2001

LIAHONA

LIAHONA

PÅ OMSLAGET

Forsiden: Fotoillustration: Craig Dimond.
Bagsiden: Fotoillustration: Craig Dimond
og Jed A. Clark

LILLE LIAHONAS FORSIDE

Kyu-Jin er en af syv børn i den tæknyl-
rede familie Cho. Se »Cho Kwang-Jin og
Cho Young-Jin fra Pusan i Korea«, side 4.
(Foto: Melvin Leavitt.)

ARTIKLER

- 2 BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB: PORNOGRAFI – DEN DØDBRINGENDE SMITTEBÆRER PRÆSIDENT THOMAS S. MONSON
- 8 DEN LEVENDE PROFETS ORD
- 16 ORDINANCER OG PAGTER ÆLDSTE DENNIS B. NEUENSCHWANDER
- 24 BESØGSLÆRERINDEBUDSKABET: VELSIGN DIT LIV OG HJEM MED HELLIG MUSIK
- 32 PIONERER I CHYULU I KENYA E. DALE LEBARON
- 39 »ÅNDEN TOG OVER« JILL PULSIPHER JONES
- 40 SIDSTE DAGES HELLIGE RØSTER: »UDNYT ENHVER GOD MULIGHED«
MIN MENTOR JOAQUIN FENOLLAR BATALLER
DEN SKJULTE BOG RUTH DORSETT
INGEN GRUND TIL FRYGT BETINA BEATRIZ SALVATIERRA DE SÁNCHEZ
LAD HERREN KLARE RESTEN RONDIE S. RUDOLPH
JEG POLERER MIN VIELSESRING KE TE-KUANG
- 48 SÅDAN ANVENDER DU LIAHONA FOR NOVEMBER 2001

ISÆR FOR UNGE

- 7 MODSTÅ FRISTELSE DARRIN LYTHGOE
- 10 VEND TILBAGE MED ÆRE ÆLDSTE ROBERT D. HALES
- 25 LIAHONA-KLASSIKEREN: EN HYLDESTIL TIL UNGDOMMEN ÆLDSTE DELBERT L. STAPLEY
- 28 JUNIORKAMMERATEN JOHN L. HAUETER
- 31 JEG HØRTE IKKE HJEMME DER JENI WILLARDSON
- 46 GÆSTEN KEN MERRELL

LILLE LIAHONA

- 2 MIN POSE MED HISTORIER FRA LÆRE OG PAGTER CORLISS CLAYTON
- 4 NYE VENNER: CHO KWANG-JIN OG CHO YOUNG-JIN FRA PUSAN I KOREA MELVIN LEAVITT
- 7 SIKKER VEJLEDNING ÆLDSTE HENRY B. EYRING
- 8 HISTORIER FRA DET NYE TESTAMENTE: JESUS GÅR PÅ VANDET; LIVETS BRØD
- 12 FÆLLESTID: PROFETEN FORTÆLLER OS DET DIANE S. NICHOLS
- 14 »HAR LÆREREN SAGT, AT JEG MÅ?«
JANINE MICKELSON, SOM FORTALTIL SHEILA KINDRED

SE SIDE 10

SE SIDE 40

SE SIDE 32

SE SIDE 2

November 2001 150. årgang. Nummer 11
LIAHONA 21991 110
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle
tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley,
Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolv Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry,
David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson,
Dollin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin,
Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland,
Henry B. Eyring

Redaktør: Dennis B. Neuwenschwander

Vejledere: J. Kent Jolley, W. Rolfe Karr, Stephen A. West

Undervisningsafdelingen:

Adm. direktør: Ronald L. Knighthon

Redaktionel leder: Richard M. Kornrey

Grafisk leder: Allan R. Layborg

Redaktion:

Chefredaktør: Marvin K. Gardner

Redaktør: Roger Terry

Assisterende redaktør: Jennifer Greenwood

Redaktionsmedarbejder: Susan Barrett

Tidsskriftsassistent: Collette Nabaker Aune

Design:

Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki

Art Director: Scott Van Kampen

Seniordesigner: Shari Cook

Designere: Thomas S. Child, Randall J. Pixon

Produktionsleder: Jane Ann Peters

Produktion: Reginald J. Christensen, Denise Kirby,

Kelli Pratt, Rolland F. Sparks, Kari A. Todd,

Claudio E. Warner

Digital Progress: Jeff Martin

Tryk- og distributionsafdeling:

Leder: Kay W. Briggs

Distributionschef: Krist T. Christensen

Liahona:

Redaktion: Svend Aage Andersen

Redaktionsadresse: Translation Division, Box 3616

128, 1. st., DK-2000 Frederiksberg, Tlf. 38 11 18 50;

fax 38 11 18 51

Kirkevej: Lars Henriksen

Tagning af abonnements- eller adresser ændring kan foretages

ethvert sted ved henvendelse til den tidsskriftpræsenterende

eller direkte til Servicekontoret i Göteborg, Ulfandagatan

24, S-412 80 Göteborg, Tlf. 0046-31 77 88 976.

Fax 0046-31 16 55 29. Abonnementprisen på

DKK 130 pr. år (inkl. moms og porto) betales på

griokontobanknum. 653-2136.

Indsend manuskripter og spørgsmål til Liahona,

Redaktion, Box 24, 50 East North Temple, Salt Lake City,

UT 84150-0223, USA, eller med e-mail til

CUR.Liahona-IMag@ldchurch.org

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder

»kompass« eller »vejvisning«) udgives på albansk, armenisk,

bulgarsk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fjiansk,

fransk, fransk, haitisk, helligrom, hollandsk, isalano, in-

donesis, islandsk, italiensk, japansk, kirizitisk, kinesisk,

korænsk, letisk, litauisk, malagassisk, marshallsproget,

mongolsk, norsk, polsk, portugalsk, rumænsk, russisk,

slovensk, slovensk, spansk, svensk, tagalog, haitisk,

thai, tjekisk, tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og

vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra sprog til

sprog).

© 2001 Intellectual Reserve, Inc., Alle rettigheder

forbeholdes. Printed in the United States of America.

For readers in the United States and Canada:

November 2001 Vol. 150 No. 11. LIAHONA (USPS

311-480) Danish (ISSN 1522-9165) is published

monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day

Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150.

USA subscription price is \$10.00 per year, Canada,

\$15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid

at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices.

Sixty days' notice required for change of address. Include

address label from a recent issue; old and new address

must be included. Send USA and Canadian subscriptions

to Salt Lake Distribution Center or address below.

Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card

orders (Visa, MasterCard, American Express) may be

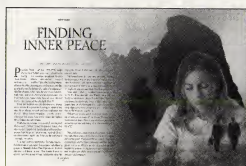
taken by phone. (Canada Post Information: Publication

Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake

Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,

Salt Lake City, UT 84126-0368.

VÆRDSATTE »MÆRKATER«

Jeg er meget taknemlig for *Liahona* (spansk), og jeg værdsatte især præsident Thomas S. Monsons budskab fra Det Første Præsidentskab, »Mærkater«, i september 2000. Jeg blev også dybt rørt af artiklerne i Sidste Dages Hellige Roster med titlen »Herre, her er jeg« i samme nummer.

Margarita Salmerón Garrido,

Granada Gren,

Granada Distrikt i Spanien

EN LEDSAGER OG EN HJÆLP

Liahona (spansk) er størstled. Det har været en stor hjælp i mit liv. Jeg er blevet en bedre datter og hustru af at læse det. Jeg er endnu ikke mor, men når jeg bliver det, vil jeg stræbe efter at være den bedste mor, jeg kan blive. Dette tidsskrift hjælper mig med at forberede mig på det ansvar.

Fortsæt jeres fremragende virke, for der er mennesker, som til tiden føler sig ensomme, og tidsskriftet er en ledsager og hjælp for os.

Claudia Isabel de Lezama,

Buena Esperanza Ward,

Danli Stav i Honduras

JEG NØD »FIND INDRE FRED«

Jeg nød at læse Linje på linje-artiklen »Find indre fred« i juni-nummeret af *Liahona* (engelsk) for 2000. Jeg ville blive glad, hvis I ville tage emnerne kærlighed og stolthed op. Jeg bliver altid inspireret af Budskab fra Det Første Præsidentskab. De har hjulpet mig med at ændre indstilling. Jeg håber, at de også har hjulpet andre.

Owoseni Mojisola,

Ibadan 6. Gren,

Ibadan Distrikt i Nigeria

GUD VIRKER I FOLKS HJERTER

Jeg nyder at læse *Liahona* (spansk) hver måned. Jeg tager det med på universitetet hver dag sammen med mine andre bøger, og de andre på skolen låner det hele tiden af mig for at se, hvad det indeholder. De holder meget af det. Jeg prøver at vække deres interesse, så jeg kan fortælle dem om Kirken. De hører ikke altid efter, men jeg forsøger trofast at udbrede evangeliet. Gud virker i folks hjerter. Jeg har set *Liahona* hjælpe mine venner til at forblive aktive og udføre en fuldtidsmission.

Angie Herrera,

Flor de Bastión Ward,

Pascuales Stav i Guayaquil i Ecuador

Pornografi – DEN DØDBRINGENDE SMITTEBÆRER

Thomas S. Monson

Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

Jeg kan huske, at jeg læste om, hvordan skovhuggerne brugte deres øks og motorsave til at fælde de statelige og engang mægtige elmetræer, som prydede området omkring Heathrow Airport i England.

Man sagde, at nogle af de majestætiske monarker var over 100 år gamle. Man spekulerede på, hvor mange mennesker, der havde beundret deres skønhed, hvor mange frokoster, der var blevet indtaget i deres dejlige skygge og hvor mange generationer af sangfugle, som havde fyldt luften med musik, mens de havde boltret sig mellem de udstrakte, frodige grene.

Men nu var de ældgamle elmetræer døde. Deres bortgang skyldtes ikke alderdom, tilbagevendende tørke eller den stærke blæst, som ofte farer gennem området. Deres ødelægger var meget mere harmløs at se på, men langt farligere. Vi kender gerningsmanden som barkbiller, bærer af den dødbringende elmesyge. Denne sygdom har ødelagt store elmeskove overalt i Europa og Amerika. Dens dødsræs fortsætter. Mange forsøg på at standse den er slået fejl.

Elmesygen begynder som regel med, at de yngste blade øverst i træet visner.

Senere rammes også de nedre grene. Ved midsommertid bliver de fleste af bladene gule, krøller sig sammen og falder af. Livet ebber ud. Døden nærmer sig. En skov er tiltintetgjort. Barkbiller har krævet sine ofre.

Hvor minder mennesket dog meget om elmetræer. I overensstemmelse med en guddommelig

Barkbiller, der bærer på den dødelige elmesyge, har udryddet enorme skovområder.

Ligesom barkbiller er pornografien bærer af en dødelig sygdom.

plan vokser vi op fra et lille frø, plejes og modnes. Himlens klare sollys og jordens rige velsignelser er vore. I vores egen skov af familie og venner er livet rigt og fantastisk smukt. Men så i denne generation dukker der pludselig en ond og diabolisk fjende op – pornografien. Ligesom barkbillen bærer den også på en dødbringende smitte. Jeg vil kalde den »nedbrydende eftergivenesshed«.

Til at begynde med er vi knap klar over, at vi er blevet ramt. Vi ler og kommer med letsindige kommentarer til den sjofle vittighed eller tegning. Med evangelisk iver forsvarer vi rettighederne for dem, der besmitter os med smuds og ødelægger alt, som er dyrebart og helligt. Pornografibillen udfører sit dødelige hverv – den underminerer vores vilje,

ødelægger vores immunitet og hæmmer vores stræben mod himlen.

Kan det virkelig være sandt? Denne nedbrydende eftergivenhed er vel ikke så alvorlig. Hvad er kendsgerningerne? Lad os se på dem! Lad os lytte! Og lad os så handle!

PORNOGRAFI OG KRIMINALITET

Smittetæberen pornografi er en milliardforretning. Den er ond. Den er smittende. Den er vanedannende. Det anslås, at amerikanerne alene i de sidste par år har brugt otte-ti milliarder dollars på hård porno¹ – det er en formue, som i stedet for at blive anvendt til ædle formål, er blevet anvendt til djævelske hensigter!

Apatien mod pornografi stammer fra den udbredte of-fentlige holdning, at det er en forbrydelse uden ofre, og at politiets indsats kan bruges bedre på andre områder. Mange statslige og lokale love er ineffektive, domme er milde, og de enorme økonomiske gevinster opvejer langt risikoen.

En undersøgelse viser, at pornografi kan have en direkte forbindelse til seksualforbrydelser. I undersøgelsen indrømmede 87% af de dømtede, som havde voldtaget piger, og 77% af de dømtede, som havde voldtaget drenge, at de havde anvendt pornografi, og ofte i forbindelse med deres forbrydelse.²

Nogle forlæggere og trykkere prostituerer deres faciliteter ved at trykke millioner af pornografiske hæfter hver dag. Ingen udgift spares. Det bedste papir og de flot-teste farver sikrer et produkt, som bliver læst igen og igen. Men de, der laver film, internet-sider, tv-programmer og underholdning, er heller ikke fri for skyld. Fortidens tilbageholdenhed er borte. Nu gælder det den såkaldte realisme.

En førende filmstjerne har beklagende sagt: »Grænserne for det moralsk tilladelige er blevet strakt til det yderste. Den seneste film, som jeg medvirkede i, var rent smuds. Jeg mente, at det var smuds, da jeg læste manuskriptet, og jeg synes stadig, at det er smuds. Men studiet arrangerede en smugpremiere en fredag aften, og publikum skreg af begejstring.«

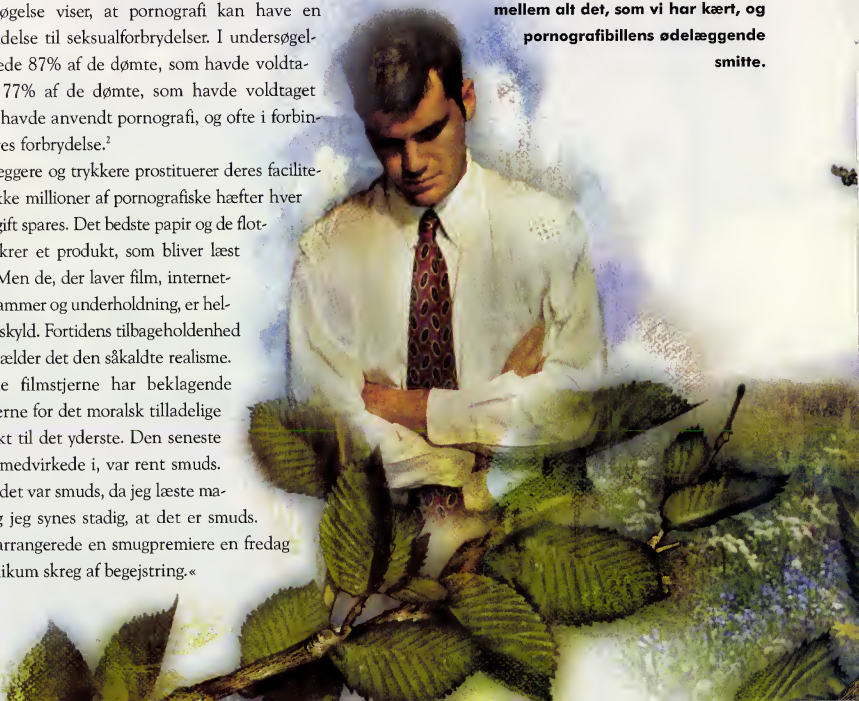
En anden filmstjerne sagde: »Filmproducenter vil, ligesom forlæggerne, tjene penge, og det gør de ved at give folk det, de vil have.«

Nogle mennesker har svært ved at skelne mellem det, der kaldes »blød porno« og det, der kaldes »hård porno«. Men det ene fører faktisk til det andet. Her passer Alexander Popes klassiske »Essay on Man« rammende:

*Syndens ækle fjæs kan let os true.
Vi hader den, når blot vi den skue.
Men ser og hører vi for tit dens navn,
Så tager vi den snart i favn.³*

Pornografibillens konstante fremmarch ødelægger hele kvarterer, ligesom den besmitter menneskers liv. Den har næsten tilintetgjort visse områder. Den kryber stadig

Vi har evnerne og ansvaret for at stå som et bolværk mellem alt det, som vi har kært, og pornografibillens ødelæggende smitte.

nærmere mod din by, dit kvarter og din familie. Pornografi er næsten tilgængeligt overalt. Ved et tryk på en knap kan dette onde betragtes i vore hjem på vore tv- og computerskærme, på vore hotelværelser og i vore biografte, ja, selv på vores arbejdsplads, hvis der er internetadgang

ADVARSEL

Laurence M. Gould, tidligere rektor for Carleton College, kom med en skræmmende advarsel: »Jeg tror ikke, at den værste trussel mod fremtiden kommer

fra bomber eller missiler. Jeg tror ikke, at vores civilisation dør på den måde. Jeg tror, at den dør, når vi bliver ligeglade. Arnold Toynbee har påpeget, at 19 ud af 21 civilisationer er sygnet hen indefra og ikke af ydre fjender. Det sker langsomt, i det skjulte, uden nogen er klar over det.«⁴

Jeg kan huske, at jeg læste en anmeldelse af en ny film. Den kvindelige hovedrolleindehaver fortalte pressen, at hun til at begynde med havde protesteret mod manuskriptet og den rolle, som hun skulle spille. Rollen skildrede hende som sexpartner til en 14-årig dreng. Hun sagde: »Til at begynde med sagde jeg: »Jeg vil ikke medvirke i sådan en

scene. Men så fik jeg at vide, at drengens mor ville være til stede under optagelsen af alle de intime scener, og så gik jeg med til det.»

Jeg spørger: Ville en mor bare kigge på, mens hendes søn blev omklamret af en kobra? Ville hun lade ham smage arsenik eller stryknin? Ville I det, mødre? Ville vi, fædre?

Fra forudms dage hører vi et ekko, der er lige så relevant i dag:

»Jerusalem, Jerusalem! Du, som slår profeterne ihjel og stener dem, der er sendt til dig. Hvor ofte har jeg ikke ville samle dine børn, som en høne samler sine kyllinger under vingerne, men I ville ikke.

Se, jeres hus bliver overladt til jer selv.«⁵

I dag oplever vi det gamle Sodoma og Gomorra's genfødsel. Fra de sjældent læste sider i støvede bibler træder de frem som virkelige byer i en virkelig verden og skildrer en virkelig sygdom, nemlig den nedbrydende eftergivenhed.

VORES SLAGPLAN

Vi har evnerne og ansvaret for at stå som et bølværk mellem alt det, som vi har kært, og pornografibillens ødelæggende smitte. Må jeg foreslå tre skridt for vores slagplan:

For det første, en tilbagevenden til retskaffenhed. En forståelse af, hvem vi er, og hvad Gud forventer, at vi skal blive, vil tilskynde os til at bede – både som enkeltpersoner og familier. En sådan tilbagevenden åbenbarer den evige sandhed: »Ugudelighed har aldrig været lykkelig.«⁶ Lad ikke den onde gøre os passive. Vi kan stadig lade os lede af den stille, sagte røst, der er urokkelig i sin vejledning og almægtig i påvirkning.

For det andet, en søgen efter det gode liv. Jeg taler ikke om det sjove liv, det overfladiske liv eller det populære liv. Næ, jeg taler om at

Lad vores liv være rent. Lad vores røst blive hørt. Lad vore handlinger blive set. Så kan pornografibillen standses på sin fremmarch.

søge det evige liv – evigt liv med mor, far, brødre, søstre, mand, hustru, sønner og døtre, sammen for evigt.

For det tredje, et løfte om at kæmpe og sejre i kampen mod den nedbrydende eftergivenhed. Når vi støder på den onde smittebærer, pornografibillen, lad da vores og vores samfunds banner hente inspiration i det tidlige Amerikas banner: »Træd ikke på mig!«⁷

Lad os tilslutte os Josvas inderlige erklæring: »... vælg i dag ... Jeg og mit hus vil tjene Herren.«⁸ Lad vores hjerte være rent. Lad vores liv være rent. Lad vores røst blive hørt. Lad vore handlinger blive set.

Så kan pornografibillen standses på dens dødelige fremmarch. Den nedbrydende eftergivenhed vil have mødt sin overmand. Og vi kan, som Josva, trygt vandre over Jordanfloden til det forjættede land, ja, til evigt liv i vor Guds celestiale rige. □

NOTER

1. Se *U.S. News and World Report*, 10. februar 1997, s. 43.
2. Se William Marshall, »A Report of the Use of Pornography by Sexual Offenders«, 1983, Ottawa i Canada.
3. John Bartlett, *Familiar Quotations*, 16. udgave, 1992, s. 301.
4. Institute of Life Insurance-reklame i *Scientific American*, maj 1968, s. 56.
5. Luk 13:34-35.
6. Alma 41:10.
7. *Familiar Quotations*, s. 779.
8. Jos 24:15.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Pornografi er en ond fjende.
2. Vi har evnerne og ansvaret for at stå som et bølværk mod pornografiens ødelæggende smitte.
  - En forståelse af, hvem vi er, og hvad Gud forventer, at vi skal blive.
    - En søgen efter evigt liv – evigt liv sammen med vores familie.
    - Renhed i hjertet. Lad vore liv være rene. Lad vores røst blive hørt. Lad vore handlinger blive set.

MODSTÅ FRISTELSE

Darrin Lythgoe

At modstå fristelse er en konstant kamp, men der er ingen undskyldning for at give op. Her er nogle forslag til, hvordan du kan gøre det lidt lettere at modstå fristelse, uanset hvor du er, eller hvem du er sammen med.

■ Læg en påmindelse om dine høje standarder (et billede af Frelseren, et yndlingskriststed eller en *Liahona*-plakat) i din rygsæk eller skoletaske.

■ Inden du fortæller en vittighed, så forestil dig, at du fortæller den til din mor eller far eller måske endda din biskop. Hvis du ikke føler dig godt tilpas ved det, så hold vitsen for dig selv.

■ Søg venner, der har samme standarder som dig selv. Det er lettere at vælge det rette, når dem, du omgås, også stræber efter at træffe kloge valg.

■ Hvis du har svært ved at komme op til morgenseminar til tiden, så anbring dit vækkeur så langt fra sengen, at du er nødt til at stå op for at afbryde det.

■ Overvej altid følgerne af dine tanker og handlinger. Spørg dig selv: »Ville Jesus gøre det her?«

■ Prøv at få tankerne væk fra fristelserne ved at nynne en melodi, fremsige et skriftsted eller gøre noget andet, der kan få dig på andre tanker.

■ Bed om vejledning og hjælp til at overvinde de fristelser, som du støder på.

■ Læs i skrifterne og deltag regelmæssigt i seminar. Ligesom vores legemer skal vores ånd dagligt have næring for at være i form, så den kan afværge fristelserne.

■ Husk på, at din himmelske Fader ikke vil tillade at du bliver fristet over evne (se 1 Kor 10:13). □

RÅD OG VEJLEDNING FRA PRÆSIDENT GORDON B. HINCKLEY

Den levende profets

GØR DET, SOM I BØR GØRE

»Jeg bekyrmer mig ikke så meget om fremtiden, og jeg bekyrmer mig ikke så meget om fortiden. Fortiden er overstået, og man kan ikke ændre på den. ... Fremtiden kan man se frem til, men man kan ikke nødvendigvis gøre ret meget ved den. Det er nuet, som man må gøre noget ved, og derfor må man udnytte enhver mulighed for at gøre det, som man burde.«¹

VÆR EN GOD SAMFUNDSBORGER HVOR DU END BOR

»Uanset hvor vore medlemmer bor, burde de være gode samfundsborgere. Det er en af vore vigtigste læresætninger – at være gode borgere i det land, som vi bor i. Vi burde yde en indsats for det samfund, som vi er en del af.«²

VÆRE GOD MOD NÆSTEN

»[Herren] forventer, at vi er gode mod næsten, venlige mod andre, der ikke tilhører vores tro, at vi behandler dem med venlighed og kærlighed og respekt, at vi, når de har problemer, gør en indsats for at støtte, opmuntre, hjælpe og velsigne dem.

Jesus blev spurgt, hvad der var den første og største lov i riget. Og han svarede: »Du skal elske Herren din

Gud af hele dit hjerte ... sjæl og ... sind.« Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det. »Du skal elske din næste som dig selv.« (Matt 22:37-39). Det er ikke let. Det er slet ikke let, men vi skal arbejde på det, vi skal hjælpe andre, og deres respekt for og påskønnelse af denne kirke øges, når vi gør det. Himlens Gud forventer, at vi er hjælpssomme mod andre, at vi er gode næster, at vi er venlige mod dem, vi kommer i kontakt med.«³

VI TROR PÅ UDDANNELSE

»Vi tror på uddannelse. Herren har pålagt sit folk, at de skal gøre sig bekendt med det, der hører jorden til, såvel som det, der hører Ånden til. Han har forpligtet os til at få al den uddannelse, som vi har mulighed for. Uddannelse er nøglen til muligheder for enhver. Det kan måske nok kræve ofre, det kan kræve en usædvanlig indsats, men med himlens hjælp kan det lade sig gøre.«⁴

HOLD PÅ DE NYOMVENDETE

»Jeg tror, at Herren ville være glad, hvis vi hver især knælede ned og bad ham om hjælp til at føre nogen ind i Kirken. Og når det sker, så

bør vi holde os tæt til vedkommende, indtil han eller hun er så rodfæstede i troen, at de ikke falder fra igen, efter at de er kommet ind i Kirken.«⁵

BERED JER PÅ TEMPLETS VELSIGNELSER

»Mine brødre og søstre, I, der ikke har været i Guds hus, jeg bønfaller jer denne morgen af hele mit hjerte om at begynde at omvende jer fra tidligere gerninger, at få sat skik på jeres liv, så I kan drage dertil og blive knyttet til dem, som I elsker højest og som er jer kærest ... Stol på Herren, og som hans tjener føler jeg mig tilskyndet til at love jer, at han vil velsigne jer. Herrens tempels døre vil blive åbnet for jer, så I kan komme og nyde godt af de rige og vidunderlige velsignelser, så I kan blive knyttet sammen som en familie, der består af mand og hustru, af forældre og børn, der lever sammen i kærlighed og respekt for hinanden.«⁶

TEMPELTJENESTE

»Vi har som folk fået overdraget en stor opgave, et større ansvar end noget andet folk i historien har haft. Vi har ansvaret for at [bringe] Jesu Kristi evangeliums velsignelser ud til alle, der har levet på jorden, til alle,

ord

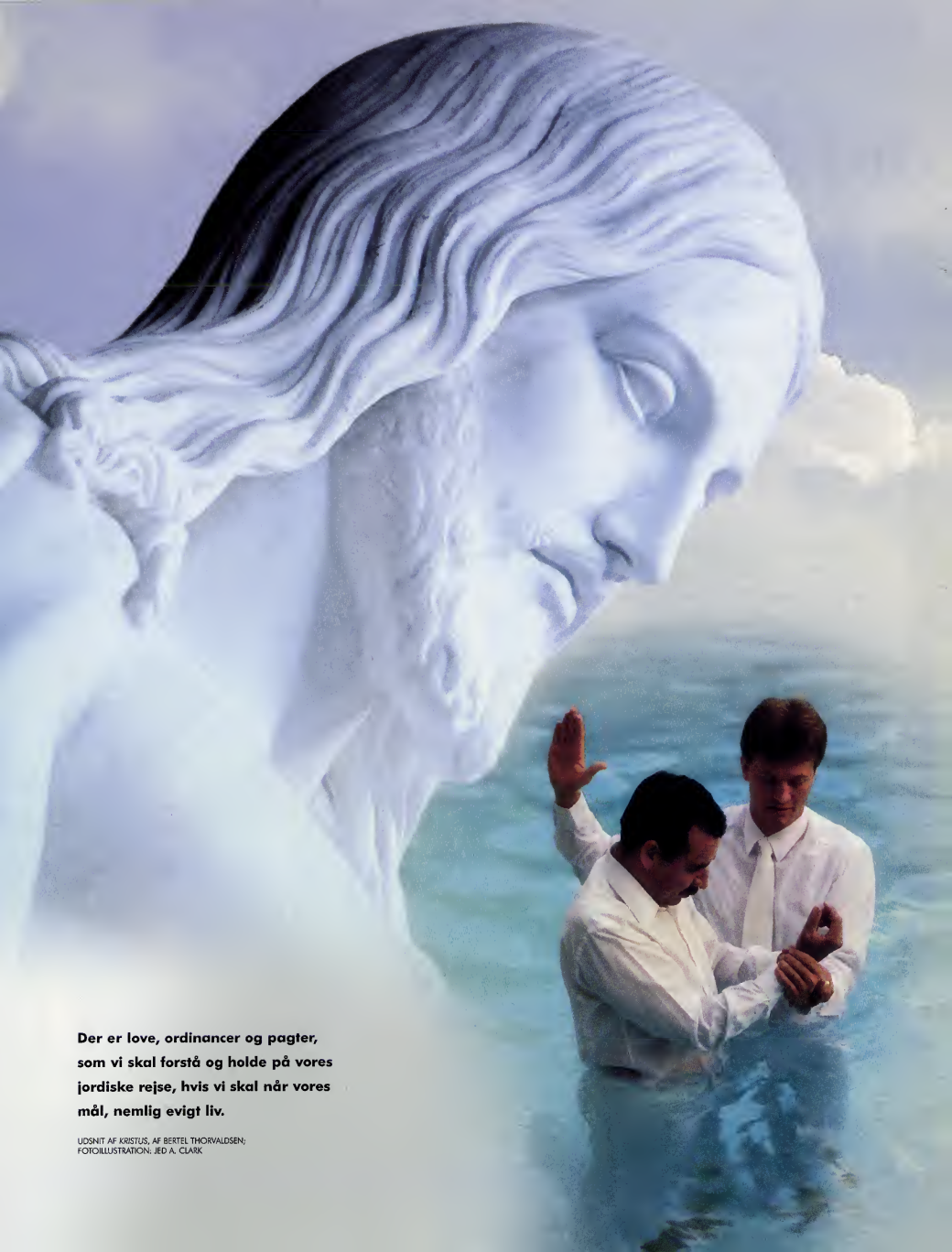
der nu lever på jorden, og til alle, der vil komme til at leve på jorden. Intet andet folk har haft så stort et ansvar. Gud velsigne de trofaste sidste dages helige, som i deres hjerter nærer kærlighed til og respekt for læren om evige familier og den fantastiske lære om stedfortrædende virke for de døde.»⁷ □

»Vi har ansvaret for at [bringe] Jesu Kristi evangeliums velsignelser ud til alle, der har levet på jorden, til alle, der nu lever på jorden, og til alle, der vil komme til at leve på jorden.«

NOTER

1. Interview med *Deseret News*, den 25. februar 2000.
2. Interview med *Church News*, den 2. november 1999.
3. Møde i Guam, den 31. januar 2000.
4. Møde i Cairns i Australien, den 26. januar 2000.
5. Regionalkonference på Oahu i Hawaii, den 22. januar 2000.
6. Regionalkonference i Santiago i Chile, den 26. april 1999.
7. Konference i Jordan Stav i Salt Lake City, den 31. januar 1999.

**Der er love, ordinancer og pagter,
som vi skal forstå og holde på vores
jordiske rejse, hvis vi skal nå vores
mål, nemlig evigt liv.**

UDSNIT AF KRISTUS, AF BERTEL THORVALDSEN.
FOTOILLUSTRATION: JED A. CLARK

VEND TILBAGE MED ÆRE

Vor himmelske Fader har kærligt givet os befalinger, som giver os fred og lykke, og som fører os tilbage med ære.

Eldste Robert D. Hales
De Tolv Apostles Kvorum

Som ung mand fik jeg mulighed for at gøre tjeneste som jagerpilot i De Forenede Staters flyvevåben. Hver enhed under den 308. Jagerbombereskadrille havde et valgsprog, som skulle inspirere dem. Vores valgsprog, »Vend tilbage med ære«, prydede den ene side af vores fly. »Vend tilbage med ære« var en konstant påmindelse for os om at vende ærefuldt tilbage til basen, efter at have gjort vores yderste for at fuldføre ethvert aspekt af vores mission.

Dette samme valgsprog, »Vend tilbage med ære«, gælder for enhver af os i vores evige udvikling. Da vi har lært hos vor himmelske Fader og er kommet til jorden, skal vi være fast besluttet på at vende tilbage med ære til vores himmelske hjem.

NØDFORANSTALNINGER

Som led i min pilotuddannelse skulle jeg træne i en flysimulator. Der gjorde en instruktør os bekendt med de nødsituationer, som kunne opstå, når man flyver i en jet-jager med lydets hastighed.

For hver nødsituation lærte vi de procedurer, som skulle til for at undgå katastrofen. Vi øvede hver procedure igen og igen, sådan at vi i tilfælde af en virkelig nødsituation

ville reagere automatisk. Vi ville så vide, præcis hvad vi skulle gøre, hvis der opstod en teknisk fejl i flyet. Vi skulle endda vælge den højde, som vi ville springe ud fra, hvis vi mistede herredømmet over flyet.

I vores eskadrille havde jeg en god ven, som var en fremragende footballspiller. Mange år tidligere havde hans hold spillet i en mesterskabsfinale nytårsdag. For øjnene af et fyldt stadion og tusinder af tv-seere tabte hans hold stort. Det viste sig, at han og nogle andre spillere ikke havde fulgt træningsreglerne. De betalte en høj pris for det. De måtte leve med visheden om, at de ikke havde været beredt til at spille den store kamp. De måtte leve med nederlaget resten af livet.

Årene gik. To af spillerne fra det hold blev uddannet til piloter sammen med mig. Den ene var en eksemplarisk, veldisciplineret elev og en mønsterpilot, der havde fået en lærestreg af finalen.

Men den anden havde ikke lært at lytte til dem, der havde større viden og erfaring. Når det var hans tur til at lære nødprocedurerne og berede sine psykiske og fysiske reaktioner, så de kunne blive en automatisk refleks, lagde min ven bare armen om instruktøren og sagde: »Kryds mig af for tre timers lektioner nødprocedurer.« I stedet for at træne tog han så hen på skydebanen, ud at spille golf eller hen i officersklubben. Men han lærte aldrig nødprocedurerne at kende.

Instrumentbrættet

Ældste Robert D. Hales
De Tolv Apostles Kvorum

Ligesom en pilot skal overholde visse regler for at undgå en katastrofe, findes der love, ordnancer og pagter, som vi skal forstå og holde på vores rejse gennem livet, hvis vi vil nå vores mål, nemlig evigt liv. Det er vigtigt for en pilot at udvikle en automatisk reaktion på advarselsslamperne på instrumentbrættet, men det er endnu vigtigere for os at lære nødprocedurerne og udvikle en automatisk reaktion på de advarselsslamper, som findes i vores liv.

Der er fem hovedindikatorer på instrumentbrættet.

KOMPASSET viser vores position i forhold til nord, idet det tager de magnetiske afvigelser og de vinde, som kan føre os væk fra kursen,

i betragtning.

Helligånden leder os på rette vej.

FARTMÅLEREN viser den nødvendige hastighed for en sikker flyvning.

Vi skal bevæge os fremad, ellers staller og styrter vi.

Ved en bestemt lejlighed blev han spurgt, hvad han ville gøre i en nødsituation. Han svarede: »Jeg skal aldrig springe ud. Jeg kommer aldrig ud for en nødsituation.«

Under en aftenflyvning nogle måneder senere udbrød der brand i hans fly, som straks mistede højde og omsluttedes af flammer. Da den yngre pilot, som var sammen med ham, bemærkede alarmsignalet, sagde han: »Lad os komme ud.« Og med centrifugalkraften imod sig sprang den unge pilot, der havde taget sin træning alvorligt, ud. Hans faldskærm åbnede sig straks, og han drønedede mod jorden og blev alvorligt kvæstet. Men han overlevede.

Min ven derimod blev siddende i flyet og omkom ved styrtet. Han betalte prisen for ikke at have lært de lektioner, som kunne have reddet hans liv.

Ligesom en pilot skal overholde visse regler for at undgå en katastrofe, findes der love, ordnancer og pagter, som vi skal forstå og holde på vores rejse gennem livet, hvis vi vil nå vores mål, nemlig evigt liv. Det er vigtigt for en pilot at udvikle en automatisk reaktion på advarselsslamperne på instrumentbrættet, men det er endnu vigtigere for os at lære nødprocedurerne og udvikle en automatisk reaktion på de advarselsslamper, som findes i vores liv. Mange piloter er styrtet ned, fordi de har regnet forkert eller fejlfortolket instrumenterne. Hvis vi nægter at høre efter eller bevidst ignorerer de advarsler, som vi modtager fra Helligånden, kommer vi ud af kurs og styrter måske ned, inden vi kan vende ærefuldt hjem.

Vores personlige advarselsslamper tændes af mange forskellige årsager. Et tilbud om spiritus, tobak, narko eller pornografi sætter advarselsslamperne i gang, fordi vi, hvis vi vælger disse emner, trælbindes og mindsker vores handlefrihed. Vi skal være klar til automatisk af afvise disse ting, ellers risikerer vi at miste vores ret til Åndens hjælp og vejledning og vores evne til at vende tilbage til vor himmelske Fader.

Da Jesus gik ud i ørkenen og fastede i 40 dage, dukkede Satan op for at friste ham med de samme ting, som

han bruger til at friste os, nemlig rigdom, magt og verdslige lidenskaber. Jesus gav ham besked på at vige bort og ophøre med at friste ham. Ved vore handlinger er vi ofte selv med til at anbringe Satan lige for næsen af os.

PÅ FORKERT KURS

Jeg blev bekendt med svimmelhed, da min flyveinstruktør tog mig med op i et fly, hvor cockpittet var dækket af en presenning, så man ikke kunne kigge ud. Jeg skulle sætte min lid til instrumenterne. Uden at jeg vidste det, vendte han flyet på hovedet, mens han udlignede tyngdekraften. Mit øre opfangede ikke den langsomme rulning. Han gav mig besked på at overtage styrepinden. Selvfølgelig gjorde jeg det samme som

Da Jesus gik ud i ørkenen og fastede i 40 dage, dukkede Satan op for at friste ham med de samme ting, som han bruger til at friste os, nemlig rigdom, magt og verdslige lidenskaber. Jesus gav ham besked på at vige bort og ophøre med at friste ham.

BRÆNDSTOFMÅLEREN
viser, hvor meget brændstof
vi har brugt, og hvor meget
brændstof vi har tilbage.

Hold dit åndelige niveau

højt ved at føre et kristuslignende liv.

HØJDEMÅLEREN gør det
muligt for piloter at se, hvor
højt de flyver, så de kan
undgå eventuelle hindringer.

Ved at holde os højt over

verdslige ting undgår vi turbulens eller hindringer.

HORISONTINDIKATOREN
viser vores position i forhold
til horisonten.

*Ved at bevare den rette
indstilling kan vi flyve lige,*

jævnt og på kursen.

Under forhold, hvor man skal flyve udelukkende ved hjælp af instrumenterne, må man have tillid til disse instrumenter. På samme måde kan vi opfatte de advarsler, som vi får, hvis vi er lydige og lytter til Helligånden. Hvis vi ignorerer dem, kan den pris, vi må betale, hæmme vores evige udvikling. □

alle andre elever. Jeg trak styrepinden tilbage, fordi jeg var ved at tabe højde, og selvfølgelig begyndte flyet at dykke mod jorden, fordi jeg ikke vidste, at jeg fløj på hovedet.

Da jeg igen var ved at have kontrol over flyet, bemærkede jeg, at de små mærker på landingsstellet vendte på hovedet. Min instruktør lærte mig, at man ved en langsom drejning af flyet, hvor tyngdekraften udlignes, kan vende et menneske på hovedet, uden at det bemærker, at det har forladt den lige kurs. Bevægelsen er umærkelig.

Hvis vi ikke er varsomme, kan vi opleve en åndelig svimmelhed. Hvis vi afviger fra lydighedens kurs med blot to-tre næsten umærkelige grader, kan vi miste orienteringen og miste pejlingen med vores evige mål, uden at være klar over, hvor langt ud af kurs vi er kommet. Så træffer vi ukloge beslutninger. Ligesom mit fly gradvist forlod den lige kurs, kan vi, hvis vi viger fra den lige og snævre sti, blive forvirrede og miste vores evige mål af syne.

Vor Frelser ønsker ikke, at vi skal styrte. Han ønsker, at vi skal vælge den rette kurs, som fører os tilbage til den lige og snævre sti, så vi kan leve sammen med ham for evigt. »Kom så og følg mig«, har han sagt (Luk 18:22). Han forsyner os med det lys, som holder os på rette kurs og fører os tilbage til hans nærhed.

HVEM VI ER

Hvis vi husker på, hvem vi er, nemlig vor himmelske Faders sønner og døtre, som er kommet her for at få jordiske legemer, høste visdom af vore erfaringer og holde ud til enden, og husker på, hvor vi skal hen – tilbage til vor himmelske Fader – bliver vi i stand til at følge det eksempel, som vor Frelser har vist.

Som far lagde jeg armen om hver af mine sønner, da de rejste på mission, og hviskede i deres øre: »Vend tilbage med ære.« Jeg kan forestille mig, at vor himmelske

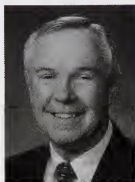
Fader lagde sine arme om hver af os, da vi forlod hans nærhed, og hviskede: »Vend tilbage med ære.«

Jeg beder til, at enhver af os vil bede vor himmelske Fader om vejledning, så vi kan være lydige og have hans Ånd hos os. At vi må huske på, hvem vi er, være lydige mod Herrens befalinger og sammen vende tilbage med ære til vor himmelske Faders nærhed er min bøn. □

Tilpasset fra tale holdt ved en CES-fireside den 3. maj 1998 på US Air Force Academy i Colorado Springs i Colorado.

ORDINANCER & PAGTER

Hellige ordinancer og pagter begaver os med guddommelig kraft.

Ældste Dennis B. Neuenschwander
De Hølvfjæds' Præsidium

Vi er alle klar over, at det er Kirkens mission at »være med til at tilvejebringe udødelighed og evigt liv for mennesker ved at indbyde alle til at komme til Kristus og blive fuldkommengjorte i ham«. ¹ En af de mest betydningsfulde belæringer, som Frelseren gav sine apostle kort før pågribelsen, står nedskrevet i Johannesevangeliet: »Jeg er vejen og sandheden og livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig.« ² Den samme lære blev forkyndt af kong Benjamin med disse ord: »Og endvidere siger jeg jer, at der ikke skal gives noget andet navn, ej heller nogen anden vej eller middel, hvorved frelse kan komme til menneskenes bøn, uden i og ved Kristi, Herren, den Almægtiges navn.« ³

Disse og mange andre skriftsteder fra både fortid og nutidig bekræfter den grundlæggende lære, at Jesus Kristus og hans sønoffer er centrum for hele frelsesplanen. For en sidste dages hellige omfatter læren om frelse i og gennem Jesu Kristi navn alene og Kirkens mission med at indbyde alle til at komme til ham, alle dem, der har levet og som nogensinde kommer til at leve på denne klode. I selve sin natur er denne lære altomfattende og den udelukker eller undtager ingen. Som svar på spørgsmålet om, hvordan Kirken udfører missionen med at indbyde alle til at komme til Kristus, svarer vi hurtigt: »Ved at forkynde evangeliet, fuldkommengøre de hellige og forløse de

døde.« Det er selvfølgelig ikke forkert. Men i sådan et hurtigt svar udelader vi nogle meget vigtige informationer. Det præcise svar på det stillede spørgsmål omfatter disse udtalelser:

At forkynde Herren Jesu Kristi evangelium til alle folkeslag, stammer, tungemål og folk og forberede dem på at modtage evangeliets ordinancer og pagter.

At fuldkommengøre de hellige ved at forberede dem på at modtage evangeliets ordinancer og pagter og ved belæring og disciplin at opnå ophøjelse.

At forløse de døde ved at udføre evangeliets stedfortrædende ordinancer for dem, der har levet på denne jord.

Deltagelse i hellige ordinancer, både levende og stedfortrædende, og troskab eller lydighed mod de pagter, der er forbundet med disse ordinancer, er grundlæggende for Jesu Kristi evangelium og processen med at komme til ham og blive fuldkommengjort i ham. Det er ordinancerne og pagternes grundlæggende rolle, jeg gerne vil sætte fokus på.

I bredeste forstand kan alt, som er ordineret og indstiftet

Deltagelse i hellige ordinancer, både levende og stedfortrædende, og troskab eller lydighed mod de pagter, der er forbundet med disse ordinancer, er grundlæggende for Jesu Kristi evangelium og processen med at komme til ham og blive fuldkommengjort i ham.

ved Guds myndighed med det formål at det skal anvendes i hans børns liv, betegnes som hans ordinancer. Derfor er det korrekt at omtale Guds befalinger, love, dekreter og krav som Guds ordinancer. I en mere snæver betydning er ordinancer også højtidelige handlinger eller ceremonier, der har specifikke hellige formål, betydning og mening. Jeg anvender ordet ordinancer i denne snævrere betydning.

FORSKELLIGT SYN PÅ ORDINANCER

Jeg vil gerne fremkomme med et par generelle betragtninger om ordinancers rolle i den moderne kristne verden. Inden for de protestantiske trossamfund har nåde og tro overtaget som de vigtigste eller eneste krav for frelse. Jo mere fremtrædende en plads nåden tager i frelsesprocessen, desto mindre rolle spiller ordinancer i processen. Det vil sige, at hvis jeg tror, at Gud vilkårligt afgør, om jeg bliver frelst eller ej, så har min deltagelse i ordinancer meget ringe betydning. På samme måde, hvis tro på Herren Jesus Kristus er det vigtigste eller eneste krav for frelse, er der ringe behov for personlig deltagelse i ordinancer. Men hvis tro alene er den afgørende faktor i forbindelse med frelse, skal man overveje,

hvad der sker med de milliarder af mennesker, som aldrig har hørt om Kristus eller haft mulighed for at bekende hans navn.

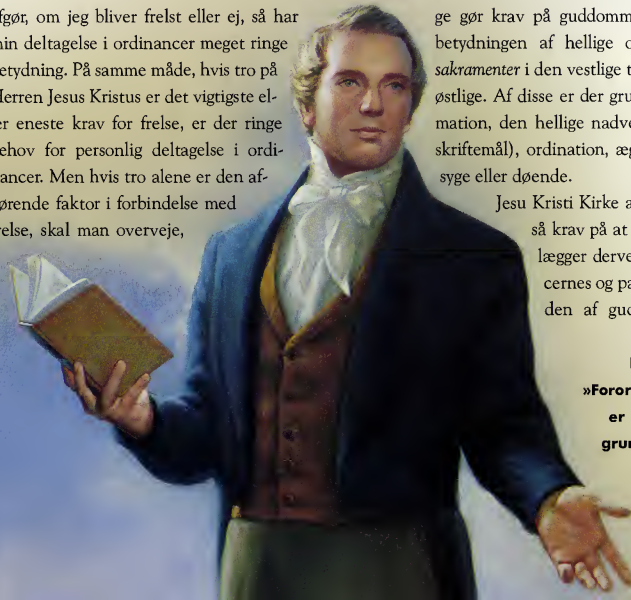
Når personlig deltagelse i ordinancer mister sin betydning, bliver behovet for guddommelig myndighed også af mindre betydning. Hvis det er sandt, så kan den ene dåb være lige så god som den anden. Faktisk anerkender mange trossamfund andre trossamfunds dåb som gyldig. Som følge deraf mister tanken om guddommelig myndighed og korrekt udførte ordinancer deres betydning som krav til frelse.

Der er en naturlig følgeslutning. Hvis et trossamfund er gammelt og gør krav på apostolsk myndighed, så lægger det større vægt på hellige ordinancer og den hellige myndighed til at udføre dem. Den katolske kirke i den vestlige del af den kristne verden og den ortodokse kirke i Østeuropa indtager begge dette standpunkt. Begge gør krav på guddommelig myndighed og forkynder betydningen af hellige ordinancer, der omtales som *sakramenter* i den vestlige tradition og som *mysterier* i den østlige. Af disse er der grundlæggende syv: Dåb, konfirmation, den hellige nadver, omvendelse (som omfatter skriftemål), ordination, ægteskab og salvelse – enten af syge eller døende.

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige gør også krav på at være af gammel oprindelse og lægger derved stor vægt på både ordinancerne og pagternes rolle og nødvendigheden af guddommelig myndighed til at

Profeten Joseph Smith sagde:

»Forordninger i præstedømmet, der er indstiftet i himlen før verdens grundlæggelse, for menneskenes frelse, skal ikke ændres eller forandres.«

forrette dem. Den tredje trosartikel lyder: »Vi tror, at hele menneskeheden, gennem Kristi forsoning, kan blive frelst ved at adlyde evangeliets love og forordninger.«⁴

Hellige ordinancer og den guddommelige myndighed til at forrette dem begyndte ikke med evangeliets genoprettelse og organiseringen af den nutidige kirke i 1830. Evangeliets hellige ordinancer, som er påkrævet for at opnå frelse, blev »indstiftet før verdens grundlæggelse«.⁵ De har altid været uløseligt forbundet med evangeliet. Profeten Joseph Smith sagde: »Forordninger i præstedømmet, der er indstiftet i himlen før verdens grundlæggelse, for menneskenes frelse, skal ikke ændres eller forandres. Alle må frelses efter samme principper.«⁶

Hvis det ikke var tilfældet, ville frelse i sandhed være fuldstændig vilkårlig og være begrænset til de få, der var så heldige at have hørt om og troet på Jesus Kristus. Det er dette princip om evige og uforanderlige krav, der giver templets stedfortrædende ordinancer betydning. Profeten skrev, at dåb for de døde og registreringen af disse dåb skal være i overensstemmelse med »den forordning og forberedelse, som Herren har besluttet og beredt før verdens grundlæggelse, til frelse for de døde, som dør uden kundskab om evangeliet«.⁷

Men i den tid og det frafald, som fulgte efter Kristi opstandelse og himmelfart, blev præstedømmets guddommelige myndighed og de hellige ordinancer ændret eller glemt, og de tilhørende pagter blev brudt. Herren tilkendegav sin vrede over denne situation med disse ord:

»Thi de er afveget fra mine forordninger og har brudt min evige pagt.

De søger ikke Herren for at indføre hans retfærdighed, men enhver vandrer på sin egen vej og efter sin egen guds billede.«⁸

Når vi nyder nadveren viser vi vores villighed til at påtage os Kristi navn, altid at erindre ham og at holde hans bud.

Denne situation krævede en gengivelse af kundskaben om vigtigheden, betydningen og korrekte forrettelse af evangeliets hellige ordinancer, både for levende og døde, såvel som præstedømmets guddommelige myndighed og de nødvendige præstedømmenøgler til at forrette dem.

Lad os nu rette vores opmærksomhed mod nogle af de faktorer, der gør personlig og værdig deltagelse i evangeliets hellige ordinancer, udført på den korrekte måde, så vigtig for vores beslutning om at komme til Kristus og blive fuldkommengjort i ham.

EN MÅDE AT LÆRE GUD AT KENDE PÅ

For det første, *gennem personlig deltagelse i evangeliets hellige ordinancer lærer vi Gud at kende.* Jeg vil henvise til afsnit 84 i Lære og Pagter, hvor vi kan læse:

»Og dette højere præstedømme forvalter evangeliet og holder nøglen til rigets hemmeligheder, ja, nøglen til Guds kundskab.

Derfor åbenbares gudfrygtighedens kraft i dets forordninger.

Og uden disse forordninger og præstedømmets myndighed bliver gudfrygtighedens kraft ikke åbenbart for menneskene i kødet.«⁹

Vores deltagelse i de hellige ordinancer siger meget om Guds riges orden og om ham. For eksempel ville det synes underligt at tro, at man kunne træde ind i et tempel og udføre nogle af de helligste ordinancer, inden man havde underkastet sig dåben, som er en af evangeliets

indledende ordinancer. Der hersker orden i Guds rige, og der er orden i den måde, hvorpå vi lærer det at kende. Til Nephi sagde Herren: »Jeg vil give menneskenes børn linie på linie, bud på bud, lidt her og lidt der; og salige er de, der giver agt på mine ord og låner øre til mit råd, thi de skal lære visdom; og til ham, som modtager, vil jeg give mere; og fra dem, som siger, vi har nok, fra dem skal endog tages det, de har.«¹⁰

Andet steds har Herren sagt: »Det, der er af Gud, er lys; og den, der modtager lyset og forbliver i Gud, får mere lys, og det lys bliver klarere og klarere indtil den fuldkomne dag.«¹¹

Vi modtager ikke det hele på én gang, men vi modtager kundskab om hellige anliggender gradvist og fremadskridende, efterhånden som vi er værdige til og lydige mod en sådan kundskab. Fra rigets første ordinance – dåben – går vi fremad gennem yderligere ordinancer, som bekræftelse og ordination til præstedømmet, der alle fører frem til de allerhelligste ordinancer, som forrettes i templet. Vores deltagelse i evangeliets hellige ordinancer skaber orden i vores kundskab om riget og åbenbarer derved Guds natur for os.

Der er en nær forbindelse mellem hellige ordinancer og kundskaben om Gud. Hvad er da noget af det, som vi lærer om Gud ved at tage del i hans indstiftede ordinancer? Lad os tage dåben som et eksempel. Dåb ved nedsænkning er til syndernes forladelse. Den, der fuldstændig har omvendt sig fra sine synder og med oprigtigt hjerte modtager dåben, ved, at Gud ikke alene har magt til at tilgive og fjerne den byrde af skyld, som er forbundet med synd, men at han også gør det. Dette menneske ved, ved personlig erfaring, noget om Gud og hans storslåede kraft

og kærlighed. Den eneste måde, hvorpå man virkelig kan vide dette er ved værdigt at tage del i dåbens ordinance.

Fra rigets første ordinance – dåben – går vi fremad gennem yderligere ordinancer, som bekræftelse og ordination til præstedømmet.

Dåb åbner porten til Guds rige, som man nu ikke blot træder ren ind igennem, men også med en kundskab om, at Gud tilgiver. Det samme kan siges om alle evangeliets øvrige ordinancer. Efterhånden som tiden går og vores lydighed øges, når vi frem til templets ordinancer, hvor vores tro styrkes ved, at vore mest dyrebare forhold ikke påvirkes af døden. Denne kundskab opnår vi ved at tage del i de ordinancer, der skal belære os om dette. Ellers kan og vil vi ikke få den kundskab. Profeten Joseph Smith sagde følgende om at få kundskab ved vores deltagelse i hellige

ordinancer: »At læse om andres oplevelser og erfaringer eller de til dem givne åbenbaringer kan aldrig give os et omfattende indblik i vor stilling og vort sande forhold til Gud. Kundskab om disse ting kan kun opnås ved erfaring gennem Guds forordninger, der er fremsat i den hensigt.«¹²

Efterhånden som de hellige ordinancer åbenbarer Guds riges orden på en fortløbende måde, åbenbarer vores deltagelse i dem en kundskab om Guds personlighed og karakter, som vi ikke kan opnå på nogen anden måde.

PORTEN TIL PAGTERNE

For det andet, *evangeliets hellige pagter er en port til højtidelige pagter med Gud.* Ordinancer og pagter kan ikke forstås adskilt. Ved hjælp af ordinancerne indgår vi pagter, og gennem pagterne modtager vi ordinancer. Skønt der findes ordinancer, som ikke har en tilhørende pagt – såsom velsignelse og navngivelse af børn, salvelse af syge

TIL VENSTRE: FOTOUILLSTRATION, LED A. CLARK; TIL HØJRE: HERREN JESUS KRISTUS, AF DEL PARSON

eller velsignelser til trøst og opmuntring – findes der ingen evige pagter, som ikke er knyttet til en ordinance. Vore vigtige skridt hen mod Gud indledes ved ordinanceer og styres af de betingelser, som nævnes i de pagter, der er knyttet til disse ordinanceer.

Måske vil det være en god idé at komme med en kommentar om pagters natur på dette tidspunkt. Evige

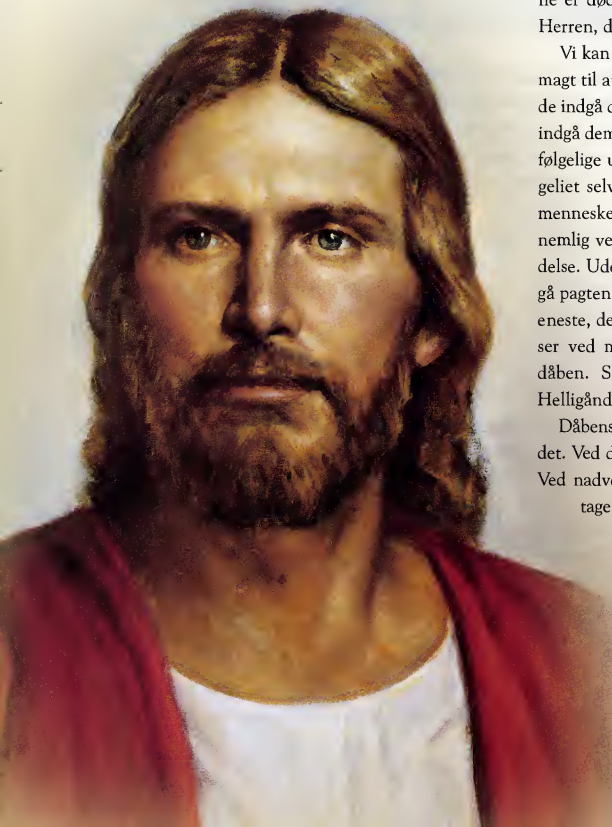
pagter kan kun skænkes eller tilbydes os af Gud. Han er ophavsmand til alle sådanne pagter, eftersom han er den eneste, der har myndighed og magt til at stå inde for deres gyldighed efter døden.

»Og alt, hvad der findes i verden, enten det er af mennesker, troner, fyrstendømmer, magter eller noget andet navn, som ikke er forordnet af mig eller gennem mit ord, siger Herren, skal ikke bestå, når menneskene er døde, hverken i eller efter opstandelsen, siger Herren, din Gud.«¹³

Vi kan ikke skabe sådanne pagter, fordi vi ikke har magt til at stå inde for dem. Derfor kan vi udelukke indgå de pagter, som Gud tilbyder os, og vi kan kun indgå dem på den måde, som han fordrer. Der er selvfølgelig utallige, åbenlyse eksempler på dette. Evangeliet selv er den nye og evige pagt mellem Gud og mennesket. Vi kan kun indgå den pagt på én måde, nemlig ved dåb ved nedsænkning til syndernes forladelse. Uden at adlyde den ordinance kan vi ikke indgå pagten eller modtage dens velsignelser. Gud er den eneste, der kan tilgive synder og skænke de velsignelser ved medlemskab af hans kirke, som opnås ved dåben. Sådanne velsignelser omfatter selvfølgelig Helligåndsgaven.

Dåbens ordinance og nadveren er uløseligt forbundet. Ved dåben modtager vi forladelse for vore synder. Ved nadveren »bevarer vi syndsforladelsen«. ¹⁴ Ved at tage del i dåben og nadveren indgår vi pagt om, at vi er villige til at påtage os Kristi navn, holde hans bud og altid erindre ham. I begge tilfælde, og i overensstemmelse

Selve forsoningens kraft udløses af de hellige evangeliske ordinanceer, som forrettes ved præstedømmets nøgler.

med vores lydighed mod ordinancerne, giver Gud os det løfte eller den pagt, at vi altid må have hans Ånd hos os. En forståelse af pagtens natur og efterlevelse af dens krav giver selve ordnancen liv og betydning.

Herren stiller dette spørgsmål: »Skal jeg modtage af dine hænder, hvad jeg ikke har forordnet?«¹⁵ Den korrekte myndighed til at forrette en af evangeliets hellige ordinancer er af lige så afgørende betydning for ordnancens gyldighed som ordnancen selv er for den pagt, der er knyttet til den. Ved sit første besøg sagde Frelsen til Joseph: »De drager nær til mig med læberne, men deres hjerter er langt fra mig. De lærer sådanne lærdomme, som er menneskebud og har *gudfrygtighedens skin*, men fornægter dens kraft.«¹⁶

»Gudfrygtighedens skin« kan henvise til de ordinancer, som er fælles for mange kristne kirker, såsom dåb, nadver og vielse. Alle disse kan virke ens i deres udførelse, men uden den præstedømmelige myndighed og den medfølgende pagt nægtes ordnancens kraft. Hvis vi fjerner præstedømmemyndigheden og pagtsdelen af en ordnan- ce, så står vi kun tilbage med »gudfrygtighedens skin«.

BEGAVELSE MED GUDDOMMELIG KRAFT

For det tredje, *hellige pagter begaver os med guddommelig kraft*. Under sin samtale med Pilatus sagde Frelsen: »Mit rige er ikke af denne verden.«¹⁷ Adskillige skriftsteder belærer os om, at der hersker et naturligt fjendskab mellem verden og Guds rige. Noget af det, der gør Guds rige til noget særligt, er visheden om den hellighed, som findes deri. Verden kan kun kende til det verdslige. Værdig deltagelse i evangeliets hellige ordinancer ændrer

vores liv og skænker os velsignelser og kraft, som vi ellers ikke kunne modtage. Selve forsoningens kraft udløses

Værdig deltagelse i templets hellige ordinancer åbenbarer vore evige muligheder og sætter os i stand til at realisere dem.

ved de hellige evangeliske ordinancer, som forrettes med præstedømmets nøgler. Syndsforladelse kan kun opnås ved dåbens ordnanc. Bekræftelsen medfører et løfte om Helligåndens stadige følgeskab. Ordination til Det Melkisedekske Præstedømme baner vejen for at »enhver måtte kunne tale i Gud Herrens navn«¹⁸ ved at undervise, velsigne og trøste andre. Værdig deltagelse i templets hellige ordinancer åbenbarer vore evige muligheder og sætter os i stand til at realisere dem. Præsident Brigham Young (1801-1877) talte om tempelbegavelsen: »Jeres tempelbega-

velse er at modtage alle ordinancerne i Herrens hus, som er nødvendige for jer, når I har forladt dette liv, for at I kan gå tilbage til Faderens nærhed og gå forbi engle, som står vagt.«¹⁹

En af de smukkeste og dog almindeligste evangeliske ordinancer er nadveren. Vi deltager bogstaveligt i den tusinder af gange igennem vores liv. Netop fordi den altid forrettes ved vore nadvermøder, kan vi let overse dens enestående betydning. Ved værdigt at deltage i nadveren kan vi hver uge blive begavet med guddommelig kraft.

Jeg vil gerne henvise til et skriftsted, som vi normalt benytter i forbindelse med dåb. Det har også en vidunderlig betydning for nadvermøder:

»Og [Alma] sagde til dem: Her er Mormons vande (thi således blev de kaldt), og eftersom I nu ønsker at komme ind i Guds fold og kaldes hans folk og er villige til at bære hinandens byrder, så de bliver lette,

ja, og er villige til at sørge med dem, som sørger og trøste dem, som har trøst behov ...

... hvad har I da imod at blive døbt i Herrens navn?»²⁰

Er det ikke en perfekt beskrivelse af et nadvermøde? Burde vi ikke alle komme til det møde med sorg over vore synder og villighed til at sørge med andre over den samme sag? Frelserens løfte i Bjergprædikenen var, at de, der sørger, skal trøstes. Det sker ved forrettelsen af nadveren. Jeg tror, at det er derfor, vi kommer til nadvermøde. Når vi nyder nadveren, giver vi udtryk for vores villighed til at påtage os Kristi navn, altid erindre ham og holde hans bud. Til gengæld giver Gud os sin pagt, at vi altid kan have hans Ånd hos os. Helligånden er Trøsteren. Når vi kommer til nadvermøde sørgende over vore synder, kan vi gå derfra trøstet og tilgivet. Kan det derfor undre nogen, at de, der holder sig væk fra denne hellige ordinance, også afskærer sig fra den pagt, der er knyttet til den?

Hellige ordinanceer er indstiftet af Gud. De er af afgørende betydning for vores frelse og ophøjelse. Ved evangeliets hellige ordinance lærer vi hans rige og ham selv at kende, vi indgår hellige og evige pagter, og vi modtager en begavelse af guddommelig kraft. Alt dette fører os til Kristus, så vi kan blive fuldkommengjort i ham.

Jeg bærer vidnesbyrd om, at vi kan komme til Kristus og blive fuldkommengjort i ham ved værdigt at deltage i de ordinanceer, som er fastsat af Gud og indstiftet før verdens grundlæggelse. Jeg bærer vidnesbyrd om Jesu Kristi forsoning og den frelsende kraft i hans hellige navn. □

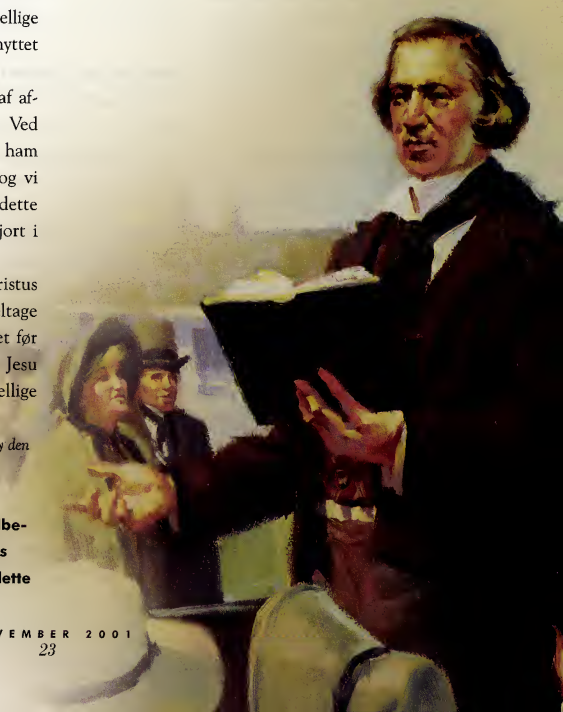
Fra en tale holdt ved en fireside på Brigham Young University den 27. oktober 2000.

Præsident Brigham Young har sagt: »Jeres tempelbegavelse er at modtage alle ordinanceerne i Herrens hus, som er nødvendige for jer, når I har forladt dette liv, for at I kan gå tilbage til Faderens nærhed.«

NOTER

1. Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges mission.
  2. Joh 14:6.
  3. Mosiah 3:17.
  4. 3. trosartikel.
  5. L&P 124:33.
- Profeten Joseph Smiths lærdomme, s. 370.*
7. L&P 128:5.
  8. L&P 1:15-16.
  9. L&P 84:19-21.
  10. 2 Nephi 28:30.
  11. L&P 50:24.
  12. *Profeten Joseph Smiths lærdomme, s. 390.*

13. L&P 132:13.
  14. Se Mosiah 4:11-12.
  15. L&P 132:10.
  16. JS – H 1:19; fremhævelse tilføjet.
  17. Joh 18:36.
  18. L&P 1:20.
  19. *Kirkens præsidenters lærdomme: Brigham Young, s. 302.*
  20. Mosiah 18:8-10.
- Yderligere om dette emne:** Se »Herrens pagtsfolk«, kapitel 15 i *Håndbog i evangeliske principper* (katalognummer 31110 110).

VELSIGN DIT LIV OG HJEM MED HELLIG MUSIK

Det Første Præsidentskab har beskrevet værdien af hellig musik: »Salmene,« har de skrevet, »påkalder Herrens Ånd.« Og på det personlige plan kan »salmene ... opløfte vores ånd, give os mod og få os til at handle retfærdigt. De kan fylde vores sjæl med himmelske tanker og bibringe os en fredens ånd.« Når salmerne øves og synges i hjemmet, kan de »bibringe familien en skønhedens og fredens ånd, som kan inspirere til kærlighed og enighed blandt familiens medlemmer« (»Det Første Præsidentskabs forord«, *Salmer og sange*, s. ix-x).

EN KILDE TIL PERSONLIG STYRKE

For di hellig musik åbner vores hjerte for Helligåndens påvirkning, er den et af de midler, hvormed vor himmelske Fader kan velsigne og styrke os. En søster, som i mange år havde døjet med et alvorligt helbredsproblem, havde konstante smerter. For nogle år siden gennemgik hun en række længerevarende og smertefulde undersøgelser. Bagefter blev hun spurgt, hvordan hun havde kunne holde undersøgelserne ud. »Jeg sang hver eneste primarysang, jeg kunne huske, inde i mig selv,« svarede hun. »Smerten forsvandt ikke, men jeg fik styrke til at udholde den.«

Ældste Boyd K. Packer fra De

Tolv Apostles Kvorum har bemærket, at værdig musik også kan hjælpe os til at modstå fristelsen til at tænke uværdige tanker: »Hvad gør du ... når dit sinds indre scene bliver overtaget af de urene tankers dæmoner? ... Brug en yndlingssalme som et samlingspunkt for dine tanker ... Når musikken begynder, og ordene dannes i dine tanker, så viger de uværdige tanker skamfuldt tilbage« (»Inspirerende musik – værdige tanker«, *Ensign*, januar 1974, s. 28).

HELLIG MUSIK I HJEMMET

Hellig musik har en fantastisk kraft til at hjælpe os med at lære og efterleve evangeliske principper. En søster blev bedt om at tale om Kirkens musik til nogle unge i en seminarklasse. Hendes første spørgsmål til de unge lød: »Hvilke lektioner blev I undervist i i Primary?« Hun fik intet svar. Så spurgte hun eleverne, om de kunne huske nogle primarysange. Mange hænder røg i vejret, og de unge opreusede utallige sangtitler. Søsteren skrev så evangeliske principper på tavlen, og under hvert princip skrev hun nogle primarysange eller salmer. De unge forstod hurtigt, at musik forkynder evangeliets principper, og sange og salmer – og de budskaber, som de forkynder – huskes i årevis.

Et hjem, hvor man anvender hellig

musik til at undervise i evangeliets principper, er et hjem, som er åbent for Helligåndens indflydelse. Det er en af grundene til, at Det Første Præsidentskab har givet forældre dette råd: »Lær jeres børn at elske salmerne. Syng dem på sabbatten, til hjemmeaftener, når I studerer skrifterne, og når I skal bede. Syng når I arbejder, når I leger, og når I rejser sammen. Syng salmer som vuggeviser for at opbygge tro og vidnesbyrd i jeres børn« (*Salmer*, s. x).

Når vi fylder vores liv og hjem med Zions sange, tjener vi »Herren under glædessang.« Vi »træde[er] frem for ham under jubel« (Sl 100:2). □

Lille Liahona

TIL BØRNE I JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE ■ NOVEMBER 2001

Min pose med historier fra Lære og Pagter

Corliss Clayton

For at spille dette spil med historier fra skriften skal du lime disse to sider op på tykt papir. Klip billedkortene ud og læg dem i en lille, solid pose. Lad den første deltager trække et kort og sige, hvilken historie fra Lære og Pagter eller Kirkens historie kortet minder vedkommende om. Der er ingen forkerte svar, men deltageren skal forklare, hvorfor kortet minder vedkommende om det pågældende princip eller historie. For eksempel kunne kortet med »fængsel« minde dig om Joseph Smith i fængslet i Liberty eller om åndernes

fængsel. Hvis en deltager ikke kan komme i tanker om en historie, så kan de andre deltagere hjælpe. I skiftes til at trække et kort, indtil I har fortalt en historie om dem

alle. Spillet kan udvides ved at tilføje kortene fra Posen med historier fra Det Gamle Testamente (se *Bøimestjernen*, oktober 1998, s. 113), Posen med historier fra Det Nye Testamente (se *Lille Liahona*, oktober 1999, s. 12-13) og Posen med historier fra Mormons Bog (se *Lille Liahona*, oktober 2000, s. 2-3). Fortæl så også historier fra disse værker. □

ADAM

JACKSON COUNTY

ÆGTESKAB

NØDLIDENDE

SANG

MARTYR

PRÆRIEVOGN

BARN

TJENER

VIDNE

SYN

DØD

Højpræst
Ældste
Præst
Lærer
Diakon

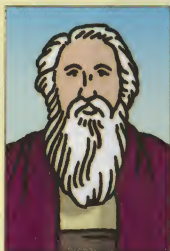
PRÆSTEDØMME

BOLIG

TEMPEL

PROFET

FÆNGSEL

JESU ANDET KOMME

JERUSALEM

CELESTIAL HERLIGHED

TERRESTRIAL HERLIGHED

TIENDE

VISDOMSORDET

TELESTIAL HERLIGHED

LÆRE OG PAGTER

ZION

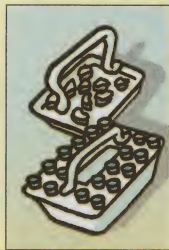
VIDNESBYRD

DÅB

JOSEPH SMITH

NADVER

Cho Kwang-Jin og Cho Young-Jin

fra Pusan i Korea

Melvin Leavitt

FOTO: FORFATTEREN

Robotter er stærke og kan kæmpe med stor kraft og volde store ødelæggelser,« forklarer Cho Young-Jin på otte. »Men mine robotter bliver anderledes. Mine robotter skal hjælpe folk.«

Young-Jin elsker at tegne og vil gerne leve af at skabe tegneserier og tegnefilm med robotter. Han er for nylig blevet døbt og har besluttet, at hans robotter ikke skal fremme vold og had.

Young-Jin er familiens ældste søn, hvilket er et stort ansvar i den koreanske kultur. Han hjælper villigt sine mindre søskende, og han er lydige. Da hans far, Boong-Jae, bad ham om at være mere ærbødig under nadvermøderne og føre en optegnelse over talerne, så gjorde han det villigt.

Kwang-Jin er Young-Jins tvillingebror, som blev født få minutter senere. Han er en glad, ubekymret sjæl, som elsker at le og som har mange venner. Kwang-Jin vil gerne være videnskabsmand, når han bliver stor. Han kan lide at lave modeller i ler, og han vil have

sin far til at undervise sig i Tae Kwon Do, som er en koreansk selvforsvarssport. Han har en god sangstemme og elsker at synge primarysange.

Tvillingerne har tre brødre og to søstre. Kyu-Jin, en køn syvårig pige, er meget intelligent og klarer sig godt i skolen. Hun elsker at synge og passe på sine yngre søskende.

Jong-Jin er en femårig blid dreng, som ofte tæller sine søskende for at sikre sig, at der ikke mangler nogen.

Wi-Jin er en treårig energisk dreng, som ved præcis, hvad han vil have, især når det gælder den lækre mad, som hans mor, Hwasoon, laver så godt. Wi-Jin kan lide at lave små gaver til sine forældre.

Du-Jin på to år er et sødt barn, der elsker sin far.

Sol-Jin på syv måneder kan lide at ride på sin fars knæ, blive krammet og selv kramme.

Tvillingerne holder meget af baseball, fodbold, computerspil, bøger og en smule fjernsynskiggeri. Familien holder især af at samles på stuegulvet for at spille et spil, der hedder *yut no ri*. Hver deltager kaster fire pinde på gulvmåtten. Den måde, som pindene lander på, afgør, hvordan brikkerne skal rykkes på spillepladen.

Young-Jin og Kwang-Jin går i skole seks dage om ugen. Hver dag efter skole deltager de i en computerklasse, der varer en time. De går også til klaverspil sammen.

Inden man træder ind i et koreansk hjem, tager man skoene af og stiller dem ved indgangen. Det er Kwang-Jins pligt at stille skoene pænt.

Han har også ansvaret for at rydde børnenes legetøj op.

Young-Jin er med til at gøre rent i stuen og holde orden i videobåndene. Alle de børn, som er gamle nok, rydder op på deres egne værelser.

1. Young-Jin og Kwang-Jin tilhører en nært knyttet og kærlig familie.

2. Young-Jin tegner en af sine rare og hjælpsomme robotter.

3. Bror Cho underviser Young-Jin og Kwang-Jin i Tae Kwon Do.

4. Yut no ri er et af familien Chos yndlingspil.

Familiebøn morgen og aften, skriftstudium om morgenen, familieaften og personlig bøn er en naturlig del af livet i familien Chos hjem. Ved en familieaften om de kloge og de tåbelige brudepiger fremstillede familiemedlemmerne små olielamper, som de kunne hænge op på væggen som en påmindelse om at være beredt.

Bror og søster Cho har begge været på fuldtidsmission, og deres børn er ivrige efter at følge i deres fodspor. De øver sig allerede. Både Young-Jin og Kwang-Jin har inviteret venner med til møder i Kirken.

Børnene tror på bønnens magt. De har set den virke. Engang da de skulle på udflugt, bad de om beskyttelse. Den dag kom de ud for et mindre uheld, men ingen kom noget til. De følte, at deres himmelske Fader havde beskyttet dem.

Koreanske familier er meget nært knyttede og fejrer mange højtider sammen, blandt andet en særlig Børnedag. En af familien Chos yndlingshøjtider er månkekalendarernes nytår. En anden populær fest er Ch'usok, en taksigelsesfest, der indleder høsten. Den fejres med lækre traditionelle retter.

Familien Cho bor i nærheden af Japanhavet i Pusan, som er Koreas næststørste by. En legende om Pusan fortæller, at engang ville nogle høje, grønne bjerge og en smuk by alle gerne bo på det samme sted ved havet. De endte med at deles om pladsen!

Af og til vandrer familien Cho langs bjergene til en af Pusans strande for at spille baseball, udforske tidevandssøerne og bygge sandslotte. Bagefter besøger de måske en fastfoodrestaurant og spiser ikke-traditionel mad, som pizza, grillkylling eller hamburgere.

I familien Cho får børnene lov til at more sig og være sig selv, mens de vokser op til de mænd og kvinder, som de drømmer om at blive. De ledes af Frelserens ægte kærlighed og milde belæringer. Det er en familie, der kan give inspiration til skabelsen af de rareste robotter. □

SIKKER VEJLEDNING

Ældste Henry B. Eyring De Tolv Apostles Kvorum

Da bølgerne gik højt i det nordlige Missouri i efteråret 1838, opfordrede profeten Joseph Smith alle de hellige til at søge sikkerhed i Far West. Mange boede på afsidesliggende gårde eller i spredte bosættelser. Han advarede især Jacob Haun, som havde grundlagt en bosættelse, der hed »Haun's Mill« (Hauns mølle). En optegnelse fra den periode indeholder denne udtalelse: »Broder Joseph havde sendt bud med Jacob Haun, som ejede møllen, til

brødrene, som boede derude. Han sagde, at de skulle komme til Far West, men hr. Haun overbragte aldrig budskabet« (Philo Dibble, »Early Scenes in Church History,« *Four Faith Promoting Classics*, 1968, s. 90).

Senere skrev profeten Joseph: »Indtil i dag har Gud givet mig visdom til at redde de mennesker, som ville tage imod vejledning. Der er aldrig nogen, som har fulgt mit råd, der er blevet dræbt« (*History of the Church*, 5:137). Så skrev profeten den triste sandhed, at uskyldige liv kunne have været reddet fra pøblens angreb på Haun's Mill, hvis man havde modtaget og fulgt hans råd.

Hver gang jeg har ventet med at følge inspireret vejledning eller følt, at jeg var en undtagelse, har jeg erfaret, at jeg har bragt mig i fare. Hver gang jeg har lyttet til profeternes råd, følt det bekræftet under bøn og siden fulgt det, har jeg følt mig i sikkerhed.

Jeg har opdaget, at vejen var banet for mig, og de ujævne steder var gjort jævne. Gud førte mig i sikkerhed ad en sti, som var beredt med kærlig omsorg. □

Tilpasset fra en tale ved aprilkonferencen 1997.

JESUS GÅR PÅ VANDET

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

Engang hvor Jesus var gået op i bjergene for at bede, var hans disciple sejlet ud på Galilæas Sø i en båd. Det begyndte at blæse op, og bølgerne blev høje.

Matt 14:22-24

Jesus kom ned til søen om natten. Han gik på vandets overflade for at nå ud til båden.

Matt 14:25

Disciplene så ham gå på vandet og blev bange. De troede, at han var et spøgelse. Han råbte til dem: »Det er mig, frygt ikke.«

Matt 14:26-27

Peter ville også gå på vandet. Jesus sagde, at Peter skulle komme ud til ham, så Peter steg ud af båden og begyndte at gå på vandet hen til Frelseren.

Matt 14:28-29

Peter blev bange, fordi vinden blæste og bølgerne gik højt. Han begyndte at synke ned i vandet og råbte, at Jesus skulle redde ham.

Matt 14:30

Frelseren greb Peters hånd. Han spurgte Peter, hvorfor han var bange og hvorfor han ikke havde større tro.

Matt 14:31

Da Jesus og Peter nåede tilbage til båden, havde stormen lagt sig. Så tilbad alle disciplene Frelseren. De vidste, at han var Guds Søn.

Matt 14:32-33

LIVETS BRØD

Dagen efter at de 5000 var blevet bispist med fem brød og to små fisk, prøvede folk at finde Jesus. De steg op i deres både og fulgte ham til Kapernaum.

Joh 6:22, 24

Jesus vidste, at de kun kom, fordi de ville have ham til at give dem mad igen.

Joh 6:26

Han fortalte dem, at brødet kun ville holde dem i live en kort tid, men at der var en anden slags brød, som de skulle søge efter, nemlig det evige livs brød. Han sagde, at han var det brød.

Joh 6:27, 30-35

Han sagde, at han ville ofre sit liv for dem. Hvis de ville følge ham og tro på ham – Livets Brød – så ville de opnå evigt liv.

Joh 6:47-51

Profeten fortæller os det

Diane S. Nichols

»Gud Herren gør ikke noget, førend han har
åbnet sine planer for sine tjenere, profeterne«
(Amos 3:7).

Tænk på mennesker, som du holder meget af. Ville du ikke gerne have, at de skulle vide, når der skulle ske noget vidunderligt? Ville du advare dem med ting, som kunne skade dem?

Vor himmelske Fader elsker os højt. Han vil have, at vi skal vide, hvad vi skal gøre for at være lykkelige og vende hjem til ham en dag. Derfor kalder han profeter, som taler på hans vegne.

I skrifterne kan vi læse om profeter, som fortalte folket, hvad Herren ønskede, at de skulle vide og gøre. Nogle mennesker lyttede, adlød og blev velsignet. Andre gjorde ikke, og deres liv var ikke lykkelige.

Noa, en profet fra Det Gamle Testamente, sagde, at folket skulle omvende sig. Kun hans egen familie lyttede og adlød. Fordi de gjorde det, var de i sikkerhed i arken, da vandfloden kom.

Josef, der blev solgt som træ i Egypten af sine brødre, sagde til farao, at han skulle gemme fødevarer til syv år, fordi der skulle komme hungersnød. Farao lyttede, og Egyptens folk havde mad nok.

Abinadi, en profet fra Mormons Bog, sagde, at den onde kong Noa og hans folk skulle omvende sig. Alma lyttede og adlød. Han forkyndte også evangeliet for andre. Deres liv blev lykkelige, fordi de fulgte profeten. De, der ikke lyttede, blev udryddet eller fanget.

Vor himmelske Fader har sendt præsident Gordon B. Hinckley for at undervise og vejlede os i dag. Vi kan vælge, om vi vil lytte til ham og gøre det, som han råder os til, eller ej. Hvis vi gør det, bliver vi lykkelige og trygge, og en dag kan vi vende hjem og leve hos vor himmelske Fader.

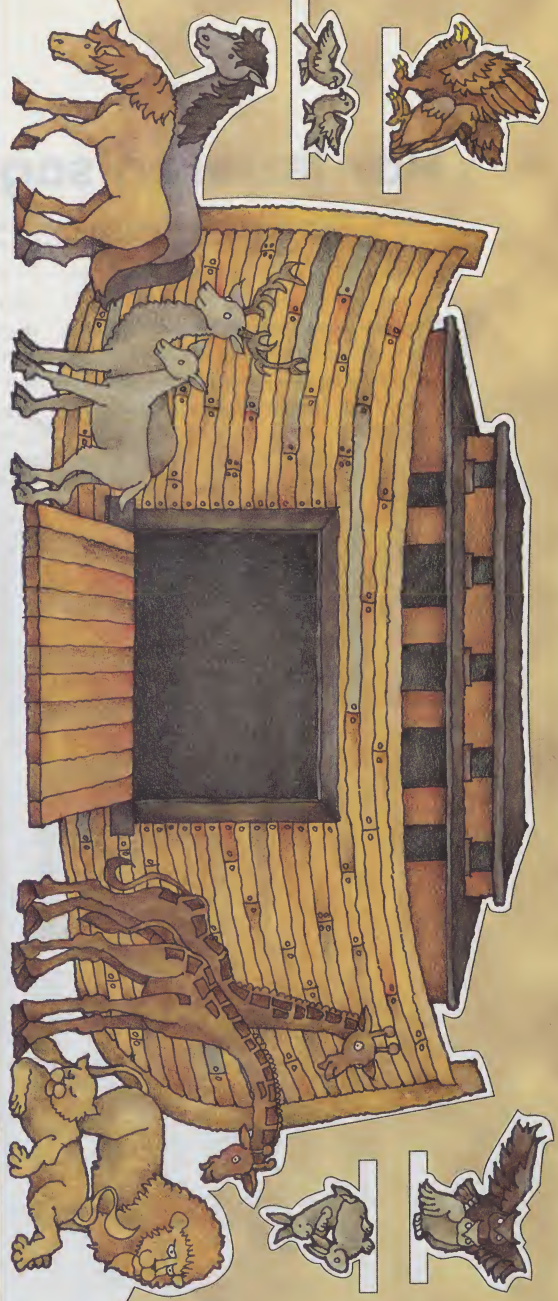
Instruktioner

Lim side 13 på et stykke karton. Klip figurene ud. Ved familieaften kan du bruge figurene til at fortælle historien om Noa, der sagde, at folk skulle omvende sig, og som byggede arken og samlede sin familie og dyrene i den. Fortæl, at Noas familie var i sikkerhed, fordi de fulgte profetens vejledning (se 1 Mos 6:9-7:10; 7:17-8:22; Moses 8:18, 23-24).

Forslag til fællestid

1. Vælg en række historier fra skriften, hvor profeter profeterer eller leder folket i overensstemmelse med Guds vilje. Del børnene op i små grupper, og lad en voksen fortælle hver gruppe en historie og hjælpe børnene med at tegne billeder, som de kan bruge til at genskabe historien. Mulige historier: Josef siger, at farao skal oplagre korn (se 1 Mos 41); Moses leder israelitterne ud af fangenskab (se 2 Mos 14); lamaniten Samuel profeterer om Jesus Kristus (se Helaman 14; 3 Nephi 1:19-21); Brigham Young fører de hellige til Saltsøddalen (se L&P 136). Lad gruppe fortælle deres historier. Syng en sang eller salme, som omhandler de principper, som hver gruppes profet har forkyndt.

2. Læg genstande eller billeder af genstande, som betales af vore tiende-midler, i en æske (for eksempel: templer, salnebøger, kridt og tavleklud, lærerhæfter, kirkebygninger og så videre). Læs Malakias 3:10. Fortæl, at Malakias sagde, at folket skulle betale deres tiende, og at Herren ville velsigne dem rigt. Fortæl historien om præsident Lorenzo Snow, der sagde, at folket skulle betale tiende (se Primary 5-hæftet, lektion 45). Giv ti børn et æble eller en anden frugt og lad dem holde det op, som de vil træer eller buske. Lad et andet barn »plukke« frugten. Spørg hvor meget af frugten, de skal betale i tiende. Fortæl, at tiende normalt betales i penge, men på pionerernes tid betalte mange med de afgrøder, som de dyrkede. Fremvis en tiendekvittering og en tiendekvart. Fortæl, at vi udfylder tiendekvitteringen, lægger den og pengene i kuerten og giver den til biskoppen, grenspræsidenten eller hans rådgivere. De sender så pengene til Kirkens hovedsæde, hvor de anvendes til forskellige ting. Lad børnene tage genstande eller billeder op af æsken. Bær vidnesbyrd om velsignelserne ved at betale tiende. □

»Har læreren sagt, at jeg må?«

Janine Mickelson, som fortalt til Sheila Kindred

ILLUSTRERET AF BRAD TEARE

18-årige Annie Smith trak halstørklædet tætte-re sammen om halsen og kiggede tilbage over den jernbanebro, som hun og hendes elever netop var gået over. Eleverne kom fra hendes lille skole i Porterville i Utah. De var af forskellige alder og størrelse. Nogle elever var ældre end hun selv. Det glædede hende at se de ældre elever hjælpe de mindre af sted langs sporene. Det var en smuk vinterdag i 1892, den perfekte dag til deres skoleudflugt. Hun og hendes elever havde nydt en god middag hjemme hos hende og kørt en tur i kane.

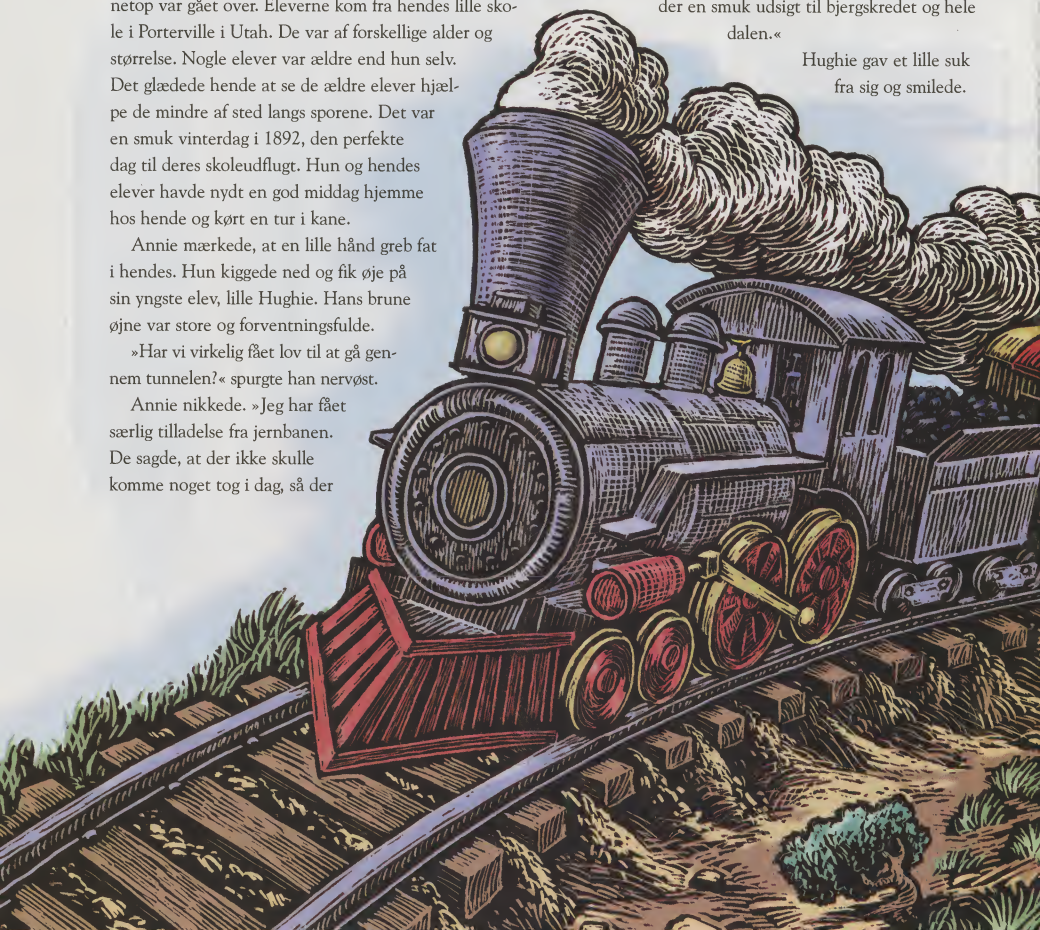
Annie mærkede, at en lille hånd greb fat i hendes. Hun kiggede ned og fik øje på sin yngste elev, lille Hughie. Hans brune øjne var store og forventningsfulde.

»Har vi virkelig fået lov til at gå gennem tunnelen?« spurgte han nervøst.

Annie nikkede. »Jeg har fået særlig tilladelse fra jernbanen. De sagde, at der ikke skulle komme noget tog i dag, så der

er ingen fare.« Hun kiggede hen mod bjergtunnelens mørke åbning. »Det er en lang, mørk tunnel, Hughie, og der er ingen lys derinde. Men på den anden side er der en smuk udsigt til bjergskredet og hele dalen.«

Hughie gav et lille suk fra sig og smilede.

Annies ord havde dulmet hans frygt. Nu trak han hende i armen. »Kom, frøken. Lad os se dalen.«

Kort efter var de alle inde i tunnelen. Det tog lidt tid, før deres øjne vænnede sig til mørket efter det klare sollys. »Gå langsomt,« sagde Annie. Hendes stemme gav ekko i tunnelen. »Bliv på skinnerne og hold hinanden i hånden, så I ikke falder.«

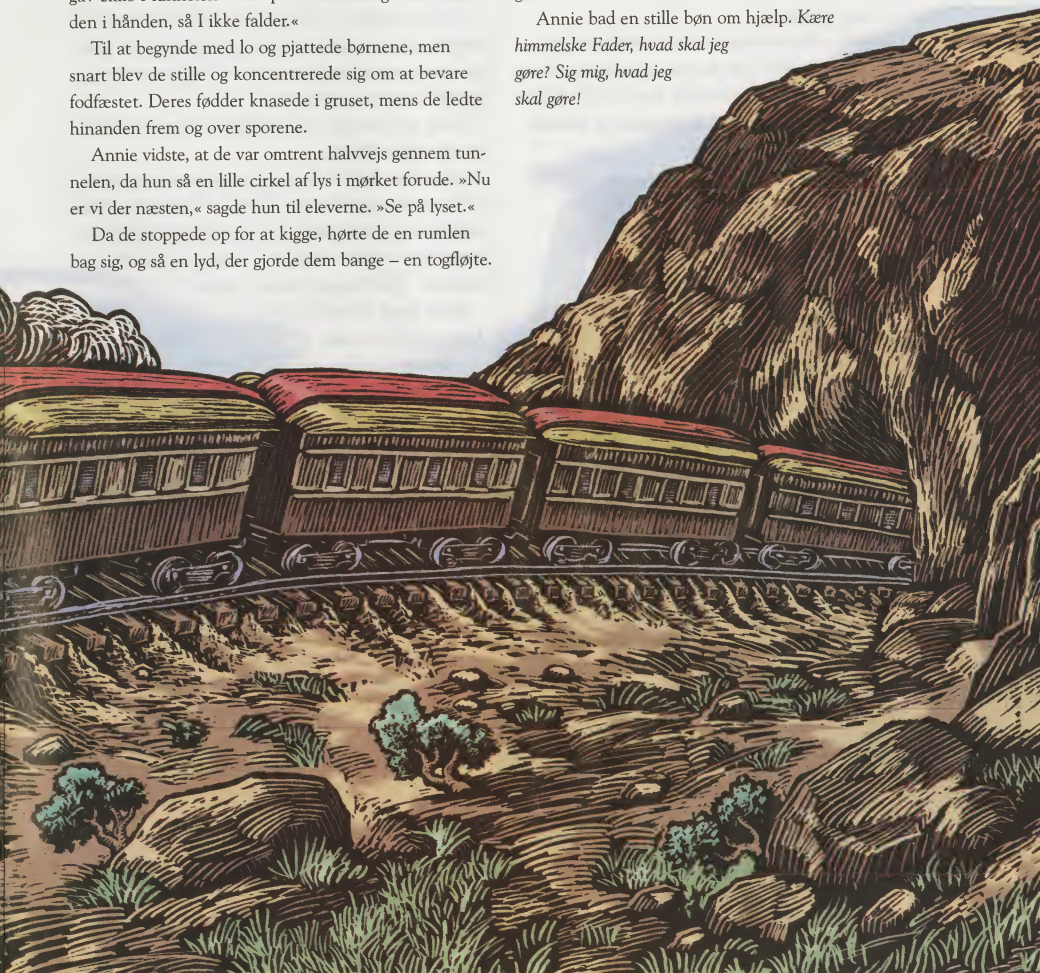
Til at begynde med lo og pjattede børnene, men snart blev de stille og koncentrerede sig om at bevare fodfæstet. Deres fødder knasede i gruset, mens de ledte hinanden frem og over sporene.

Annie vidste, at de var omtrent halvvejs gennem tunnelen, da hun så en lille cirkel af lys i mørket forude. »Nu er vi der næsten,« sagde hun til eleverne. »Se på lyset.«

Da de stoppede op for at kigge, hørte de en rumlen bag sig, og så en lyd, der gjorde dem bange – en togfløjte.

»Frøken?« Det var Hughies stemme. »Hørte du det?« Annie tyssede på ham. Hun stod lamslået, uden at turde tro sine egne ører. Men så lød fløjten igen, og denne gang var den tættere på. Der var et tog på vej rundt om bjerget og hen mod den bro, som de netop var gået over!

Annie bad en stille bøn om hjælp. *Kære himmelske Fader, hvad skal jeg gøre? Sig mig, hvad jeg skal gøre!*

»Frøken!« spurgte et af de ældre børn. »Skal vi løbe?«

Skinnerne vibrerede under deres fødder.

»Nej,« sagde Annie bestemt. Ordene syntes at springe automatisk fra hendes læber. »Læg jer ned så tæt på væggen som muligt. Rør jer ikke, og rejs jer ikke, før jeg siger til. Læg jer nu!«

Hun måtte råbe de sidste ord for at overdøve den frembrusende tog. Hun trak det nærmeste barn med sig ind mod tunnelens væg og knugede ham ind til sig. Da toget tordnede ind i tunnelen, skreg mange af børnene

af skræk. Gnisterne føg fra skorstenen, og røgen var lige ved at kvæle dem. Toget syntes at være en evighed om at køre forbi. Annie skælvede og holdt fastere om det barn, hun havde i armene. Hun var bange for at miste ham i den hede, brølende vind, som fór gennem tunnelen sammen med toget.

Da toget endelig var væk, hjalp hun barnet op og skyndte sig hen mod lyset. Hun gik så hurtigt hun kunne, mens hun snublede over sten og hjalp sine elever, der også hastede ud af mørket.

Da de var kommet ud af tunnelen, spurgte en af elever: »Hvor er Hughie?«

Annie tog nogle af de større drenge med sig og gik ind i tunnelen igen. Hun var bange for, hvad der måske ventede dem. Drengene løb i forvejen og råbte Hughies navn. »Han er her!« råbte en af drengene med lettelse i stemmen. »Han ligger på maven inde ved væggen.«

Annie hørte en anden dreng sige: »Alt er i orden, Hughie. Toget er væk. Du må godt rejse dig op.«

Hughie kiggede op på dem og sagde med tapper, men bange røst: »Har læreren sagt, at jeg må?«

Annie skyndte sig hen og lagde armene om ham. »Åh, Hughie,« sagde hun med tårer i øjnene. »Tak fordi du er så lydige. Du gjorde det rette, og derfor er du i sikkerhed. Nu må du godt rejse dig op. Læreren har givet lov.«

Hughie rejste sig, og Annie tog hans hånd og førte ham ud i lyset. Hun takkede stille vor himmelske Fader, fordi han havde passet på denne lille dreng, der havde så stor tro på sin lærer. Hun håbede, at hun altid kunne være den tillid værdig.

Annie vidste også, at hendes tillid til sin himmelske Fader var blevet belønnet. Hendes bøn var blevet besvaret, da hun havde fortalt børnene, hvad de skulle gøre for at være i sikkerhed. De var blevet skånet, fordi de straks havde fulgt hendes instrukser. Lydighed giver tryghed. Det var en lektie, som Hughie, de andre elever og deres lærer aldrig glemte. □

EN HYLDEST TIL UNGDOMMEN

Eldste Delbert L. Stapley (1896-1978)

De Tolv Apostles Kvorum

I 1869 lagde præsident Brigham Young (herover) grundvolden til Unge Pigers organisation, som dengang hed Retrenchment Society. Retrenchment Society begyndte med medlemmer af præsident Youngs egen familie (herunder).

Forestil jer, hvordan det var, da præsident Brigham Young i 1869 lagde grundvolden til Unge Pigers organisation, som dengang hed Retrenchment Society (forening til fremme af mådehold). Han var foruroliget over sine døtres noget verdslige interesser og opførsel. Han var bekymret for deres åndelige og intellektuelle udvikling, og han var urolig over den stigende tendens til materialisme, kommercialisme og overfladiskhed blandt Kirkens

unge. Hans døtre syntes at afspejle den generelle tendens, som han havde iagttaget blandt Zions unge kvinder, hvis hovedinteresser var unge mænd, sammenkomster, teater, skøjteløb, slæde- og køreture, skovture og tøj.

Som præsident for Kirken og tidligere guvernør for Territoriet Deseret følte Brigham Young sig personligt ansvarlig for territoriets borgeres moral og sociale velfærd.

De unge mænd syntes ikke at have noget umiddelbart problem, fordi mange af dem stræbte efter at udanne sig og blive bekendt med skrifterne og berede sig på at tjene som missionærer. Andre var optaget af landbrugsmæssige eller erhvervs-mæssige gøremål – såsom at bygge huse, butikker, wardsbygninger, veje og tage del i tempelbyggeriet.

I hjemmet havde man brug for de unge pigers hjælp til forskellige huslige pligter og pleje af de syge.

Præsident Youngs tanker gik til hans egne døtre, som han vidste havde brug for at forbedre deres

Præsident Young bad de unge mennesker om at »afholde sig fra alt, som er dårligt og værdiløst, og gå frem i alt, som er godt og smukt«.

kvindelige dyder og deres evner til at leve et mere fuldkomment og rigt liv.

Han bad søster Eliza R. Snow om at give familiens medlemmer besked på at samles i Lion House, hvor han havde noget alvorligt at fortælle dem. Den scene, som uds spillede sig i den hyggelige stue, var mindeværdig. Efter familiebønnen sendte præsident Young sine sønner og de mindste døtre ud, hvorefter han så rundt på sine ældre døtres kønne ansigter og sagde: »Hele Israel ser hen til min familie og det eksempel,

som mine børn viser. Af den årsag ønsker jeg at begynde med at organisere min familie i en forening, som skal fremme orden, sparsommelighed, flid og omsorg. Og frem for alt ønsker jeg, at de skal afholde sig fra umådeholdenhed med hensyn til påklædning ... og tale, hvorved I har gjort jer skyldige i fjollet ... snak og letsindige tanker. Afhold jer fra alt, som er dårligt og værdiløst, og gå frem i alt, som er godt og smukt« (Susa Young Gates, *History of the Young Ladies Mutual Improvement Association*, 1911, s. 8-10).

Ordet *afholdenhed* kan måske lyde gammeldags og umoderne i unge ører. Ordbogen definerer dets betydning som at skære ned, reducere eller mindske, hæmme og økonomisere.

Derved får sidste del af citatet større betydning: »Afhold jer fra alt, som er dårligt og værdiløst, og gå frem i alt, som er godt og smukt.«

UDFORDRINGEN TAGES OP

Det var med blandede følelser, at Brigham Youngs døtre tog imod den udfordring, som han havde givet dem. Eliza R. Snow nedfældede hans ord og skrev de retningslinjer, som organisationen skulle følge. Hun vidste, at han som Guds profet havde organiseret Retrenchment Society ved guddommelig inspiration, ikke bare for sin egen familie, men til gavn og velsignelse for alle unge kvinder i Kirken.

Snart blev de grebet af ånden og stræbte efter at blive »værdige til efterfølgelse«. Inden der var gået et år, afholdt unge kvinder over hele dalen møder i stuer, skoler og kirkebygninger.

PROGRAM FOR UNGE MÆND

Da Brigham Young så Retrenchment Society velsigne ethvert mormonsamfund, blev han bekymret for Kirkens unge mænds velfærd, især

i vintermånederne, hvor de havde meget tid til rådighed. I gamle dage var den sociale struktur meget enkel. Der var ikke meget sport eller kommerciel underholdning, og han fornemmede, at de unge mænd også havde brug for et program, som kunne holde dem beskæftiget. Junius F. Wells fik til opgave at organisere foreninger til gensidig uddannelse blandt Kirkens unge mænd. Det førte til dannelsen af Unge Mænds Gensidige Uddannelsesforening. Retrenchment Society blev derefter, og indtil for ganske nylig, kendt som Unge Pigers Gensidige Uddannelsesforening.

Brigham Young forklarede: »Vores religion drejer sig om forbedring. Den er ikke hæmmet og begrænset, men skal tværtimod udvide menneskenes børns horisont og føre dem frem til et intelligensmæssigt stade, som vil være en pryd for os« (*Deseret News*, 15. juni 1864, s. 294). □

Tilpasset efter en tale fra oktober-konferencen 1969.

Brigham Young forklarede: »Vores religion drejer sig om forbedring. Den ... skal ... udvide menneskenes børns horisont og føre dem frem til et intelligensmæssigt stade, som vil være en pryd for os.«

JUNIOR

Jeg ville gerne være en god hjemmelærer, men min kammerat, tja ...

John L. Haueter

Hvilken indvirkning kunne en 14-årig dog have på hjemmeundervisningen? Jeg var jo bare en knægt. Hvordan skulle jeg kunne bede en ældste om at udføre sin hjemmeundervisning? Ikke bare en ældste, men en ældste, som jeg aldrig havde truffet, endside set i kirken. Det eneste, som jeg vidste om ham var, hvad han hed, og at han havde været idrætsudøver.

Tre måneder tidligere var jeg blevet kaldet som juniorkammerat, og jeg havde endnu ikke besøgt nogen. Det gjorde det heller ikke bedre, at mine to bedste venner allerede var aktive hjemmelærere. Den ene var makker med sin far og den anden med et medlem af ældsternes kvorumspræsidentskab. Min far tjente i biskoprådet og var på det tidspunkt ikke kaldet som hjemmelærer. Hvad skulle en 14-årig kammerat gøre?

Jeg kom frem til, at min skyldfølelse skyldtes bror Jensen. Han havde været min vejleder i diakonernes kvorum og havde lært os om vigtigheden af at gå ud som hjemmelærer. Han havde også forklaret, at som lærere i Det Aronske Præstedømme var det vores pligt at være trofaste hjemmelærere. Han havde advaret os om, at vi måske ville blive nødt til at opmuntre og påminde vores seniorkammerat om at gå ud som hjemmelærer.

Tja, tænkte jeg, mine muligheder var ganske enkle. Jeg kunne vente på, at min seniorkammerat ringede og så prøve på at lade være med at have skyldfølelse – eller

også kunne jeg gå hen til hans hjem, præsentere mig og aftale at gå ud som hjemmelærer.

På den anden side var han jo min seniorkammerat. Det var ham, der skulle lede. Ville jeg ikke påtage mig for meget myndighed ved at opsøge ham? Måske ville han blive krænket. *Jeg må hellere vente*, tænkte jeg. Så huskede jeg igen bror Jensens ord.

»Hvis jeres seniorkammerat ikke kontakter jer,« havde han sagt, »så skal I kontakte ham og lade ham vide, at I er parat til at gå ud som hjemmelærere.« Han forklarede, at hvis en seniorkammerat så stadig ikke gik ud, så påhvilede ansvaret ham. Indtil jeg havde gjort en indsats for at komme ud, havde jeg del i sløseriet.

Til sidst besluttede jeg at opsøge min makker og præsentere mig.

Den følgende søndag i kirken begyndte jeg at føle mig mere og mere nervøs. Hvad ville min kammerat sige? Ville han le ad mig? Måske ville han blive vred og skælde mig ud. Jeg troede ikke, at jeg kunne klare det, men jeg havde lovet at gennemføre det og gøre forsøget. Hvis han afviste mig, havde jeg i det mindste gjort mit.

Da jeg nærmede mig hans hjem, tvang jeg mig selv op ad indkørslen, mens jeg bad en bøn, en meget enkel og direkte bøn: *Herre, vil du ikke nok hjælpe mig*. Frygten forlod mig for en stund, og jeg gik hurtigt op ad trappen og bankede på. Jeg vidste, at nogen ville lukke op, for det

KAMMERATEN

ILLUSTRÉRT AF ROSER MOTZIGUS

NOVEMBER 2001

29

lød, som om der var fest inde i huset. Frygten vendte tilbage, men det var for sent at stikke af.

Døren blev åbnet, og en kvinde spurgte, hvad jeg ville. Hun kan have været høflig, ubehøvlet, medfølelse eller endda afvisende. Jeg ved det ikke, for jeg kæmpede for at huske, hvorfor jeg var der.

»Er bror Johnson hjemme?« spurgte jeg forsagt.

»Lige et øjeblik.« Jeg mente at høre latter, men jeg var ikke sikker. Jeg fik knap tid til at trække vejret, før en meget høj mand kom hen til døren. Han så ikke særlig venlig ud.

»Ja!« sagde han.

Jeg er sikker på, at han var klar over, at jeg var bange, for han begyndte at smile en smule. Jeg faldt så meget til ro, at jeg kunne bede en stille bøn en sidste, desperat gang.

»Jeg hedder John,« begyndte jeg med en stemme, der slet ikke lød skræmt, »og jeg er din hjemmelærer-kammerat. Jeg ville bare vide, hvornår vi kan gå ud som hjemmelærere.«

Jeg ved ikke, om han morede sig eller blev overrasket, men han smed mig i hvert fald ikke ned fra verandaen. *God begyndelse*, tænkte jeg.

Han smilede og sagde: »Giv mig dit telefonnummer, så ringer jeg til dig.«

Da jeg gik hjem, følte jeg mig godt tilpas. Jeg havde gjort mit, og hvis han ikke ringede, kunne jeg i det mindste sige, at jeg havde gjort et forsøg. Da jeg kom hjem, fortalte jeg mine forældre, hvad der var sket. Jeg tror ikke, at de regnede med, at han ville ringe.

Senere den aften blev jeg ringet op af bror Johnson, min kammerat.

»Kan du gå ud som hjemmelærer på tirsdag kl. 19.00?« spurgte han.

»Øh ja,« stammede jeg.

»Så henter jeg dig. Farvel.« Han lagde røret på.

Tirsdag aften gik vi ud som hjemmelærere. Jeg fandt senere ud af, at han, da jeg var gået den søndag, havde ringet til zeldsterne kvorumspræsident for at få navnene på de familier, vi skulle besøge. Så traf han aftaler med dem.

Vi aftalte en fast rutine. Den tredje søndag i hver

I de to år, vi var hjemmelærer-kammerater, var det sjældent, at vi ikke kom ud til folk. Vi blev også ret gode venner.

måned kiggede jeg forbi hans hus, og så sørgede han for aftalerne. I de to år, vi var hjemmelærer-kammerater, var det sjældent, at vi ikke kom ud til folk. Vi blev også ret gode venner. Bror Johnson kom sågar i kirke et par gange. Han sagde, at han ville se, om det fik kvorumspræsidenten til at besvime.

Jeg gjorde to vigtige erfaringer. For det første, at en bærer af Det Aronske Præstedømme kan øve en positiv indflydelse på hjemmeundervisningen. For det andet, at en mindre aktiv bror kan være en meget aktiv hjemmelærer.

Bror Johnson lærte mig meget som hjemmelærer. □

John L. Haueter er medlem af Sego Lily Ward i Sandy Centralstav i Utah.

JEG HØRTE IKKE HJEMME DER

Vi vil alle gerne føle os hjemme, men ved denne lejlighed var jeg glad for, at jeg ikke gjorde det.

Jeni Willardson
ILLUSTRÆT AF SCOTT SNOW

For nylig tog jeg på besøg på et universitet i en anden stat, som søgte fodboldspillere. Jeg tog derhen for at se, om jeg havde lyst til at gå i skole der.

Da jeg kom, var der nogle af de piger, som allerede var på holdet, der havde besluttet at vise de nye, hvordan man havde det på universitetet, så de tog os med til fest. Det var ikke sådan en fest, som jeg var vant til. Alle drak og røg.

En af fyrene ved festen sagde, at alle de nye skulle stille sig ind midt i en rundkreds, og så ville han lade en flaske spiritus gå på omgang, så vi kunne drikke af den.

Da jeg end ikke ville røre flasken, sagde han: »Vil du slet ikke smage det?«

»Nej tak,« svarede jeg.

Han blev ved med at drille mig et stykke tid.

Under hele festen følte jeg mig ubehageligt til mode og havde mest lyst til at gå. Og til sidst gik vi.

Ved generalkonferencen den følgende dag hørte jeg ældste Richard G. Scott fra De Tolv Apostles Kvorum sige: »Vær taknemmelige for, at jeres retskafne liv former jer, så I ikke føler jer hjemme der, hvor I ikke hører til.« («Retfærdighedens kraft», *Liahona*, januar 1999, s. 81). Jeg er taknemlig for, at jeg har levet mit liv sådan, at jeg følte mig utilpas ved den fest. Jeg følte mig uden for, og det er jeg glad for. Jeg er også taknemlig for, at jeg for længe siden besluttede mig for, at jeg ikke ville drikke. Den beslutning hjalp mig i den svære situation. □

Jeni Willardson er medlem af BYU 212. Ward i Brigham Young University 19. Stav.

Det var ikke sådan en fest, som jeg var vant til. Jeg er glad for, at jeg følte mig udenfor.

PIONERER

i Chyulu i Kenya

E. Dale LeBaron

Højt oppe i bjergene sydøst for Nairobi blomstrer evangeliet blandt folk i Chyulu i Kenya.

Børn fejrer mødesalen (herover), inden søndagens møder i Chyulu i Kenya (til højre).

For noget tid siden rejste jeg til Afrika for at indsamle mundtlige fortællinger i forbindelse med mit virke som professor i kirkehistorie ved Brigham Young University. Mit besøg i Chyulu i Kenya blev en uforglemmelig oplevelse. Rejsen var vanskelig. Den 240 km lange rejse fra Nairobi tog fem timer, hvoraf en strækning på 20 km tog halvanden time.

Vi ankom om søndagen og tog hen til mødesalen en time før møderne skulle begynde. Mødesalen var en løvhytte (et løvtag støttet af pæle), som var 4,5 meter i bredden og ni meter langt. Væggene bestod af lange græsstrå, som var vævet ind mellem pælene, og taget var lavet af palmeblade og bølgeblik. Ved siden af løvhytten stod der et håndmalet skilt, hvorpå der stod: »S.D.H. CHYULU GREN«. I indgangen stod en busk og spærrede døren. Det overraskede os at se 20 børn i alderen fra fem til 12 år, som kom hen til mødesalen. Uden opsyn begyndte de at feje gulvet med små grene for at fjerne det snavs, som var blæst derind siden sidste møde. De gjorde rent og stillede træbænkene på plads.

Kort efter begyndte familierne at ankomme. Musikken kom fra et kassettebånd med salmer, som blev afspillet på en batteridreven båndoptager. Alle sang med. Børnene var ærbødige. Seniorsøndagsskolen holdt møde i løvhytten, mens Primary og de øvrige klasser blev holdt forskellige steder udenfor. En 12-årig pige underviste en primaryklasse med omkring 30 elever, der ivrigt tog del i lektionen. Det var faste- og vidnesbyrds-

møde, og vidnesbyrdsene og bønnerne blev holdt på swahili – medlemmernes modersmål – eller engelsk. Ånden var stærk på begge sprog.

Præsident Gordon B. Hinckley har om sådanne oplevelser sagt: »Vi har stadig pionerer i Kirken. De uddøde ikke med prærievognene og håndkærterne ... Hver gang evangeliet bringes til et land, er der pionerer, som er med til at påbegynde værket.«¹ Denne pionerånd trives stadig i bedste velgående i Afrika. Siden åbenbaringen i 1978, hvorefter »enhver trofast, værdig mand i Kirken kan

modtage det hellige præstedømme»,² har Kirken i Afrika oplevet en fænomenal vækst i antal³ og tro.

DE FØRSTE MEDLEMMER I KENYA

Kirken begyndte at slå rod i Kenya for næsten 20 år siden, inden den var officielt anerkendt af staten. I 1970'erne overværede mange interesserede kenyanere kirkemøder hjemme hos sidste dages hellige, som var udstationeret der. De første kenyanske omvendte – Elizaphan

Børn fra Chyulu samles til Primary i juli 1992.

Osaka, en tidligere præst, hans hustru Ebisiba og deres to børn – blev døbt i 1979. I 1980 ankom missionærerne ældste Farrell og søster Blanch McGhie

til Kenya, og et år senere blev Nairobi Distrikt dannet i Kenya med to grene. I 1983 blev de to brødre Benson og Nickson Kasue de første fuldtidsmissionærer, som blev kaldet fra Kenya. De tjente i henholdsvis Los Angeles-missionen i Californien og missionen i Washington D.C.

På den tid nægtede den kenyanske stat at anerkende Kirken officielt, og i juli 1989 blev alle ikke-indfødte sidste dages hellige missionærer bedt om at forlade landet. Trods denne udfordring blev Kirken ved med at vokse. På det tidspunkt blev Joseph Sitati, der er ingeniør fra Nairobi, som den første kenyaner kaldet som distriktspræsident.

Denne vækst, der i høj grad skyldes de lokale medlemmers tro og flid, ses over hele verden. Som præsident Thomas S. Monson, der på det tidspunkt var andenerådsgiver i Det Første Præsidentskab, har sagt: »Overalt, hvor evangeliet er blevet forkyndt og Kirkens medlemstal er blomstret op, har der først været en pionerperiode. Stiltfærdige og bramfri pionerer beredes af Herren til at lægge grundvolden til den kirkeorganisation, som følger efter. Ofte begynder den styrke med en enkelt familie.«⁴

Julius og Sabina Kasue fra Chyulu var to af de første kenyanske medlemmer. De havde begge en kristen baggrund og havde studeret Bibelen. Mens de i 1981 boede i Nairobi, som er Kenyas hovedstad, blev Julius præsenteret for Kirken af Dennis Child, en sidste dages hellige, som arbejdede der. Julius læste ofte i Mormons Bog og missionærstykkejerne og drøftede dem med bror Child. Julius mindes: »Det var, da jeg læste Mormons Bog for anden gang og bad om at få at vide, om den var sand, at jeg følte en brænden i hjertet.«⁵ Skønt Julius havde et vidnesbyrd om sandheden, ventede han i yderligere fire år, før han blev døbt i februar 1986. Hans hustru, Sabina, blev døbt samme år i november. Kort efter deres dåb forlod bror og søster Kasue Nairobi og vendte tilbage til deres fødeegn Chyulu.

MODSTAND MOD KIRKENS VÆKST

Kort efter at familien Kasue ankom til Chyulu, blev der organiseret en gren der, og bror Kasue blev kaldet som grenspræsident. Kirken voksede hurtigt under hans lederskab, og lederne for de lokale kirker og lokalsamfundet blev urolige, da folk forlod deres trossamfund for at slutte sig til Kirken. Snart opstod der heftig modstand mod Kirken og dens tilhængere.

Eftersom Kirken ikke var officielt anerkendt af den kenyanske stat, var det ulovligt for mere end ni voksne at samles til et kirkemøde. Da nogen indgav en klage, blev præsident Kasue fængslet og tilbageholdt i 12

timer. Han mente, at hans anholdelse skyldtes en vis David M. Maluti, en fremtrædende religiøs leder, som havde været en arg modstand af præsident Kasues virke. Men da deres uenighed blev almindelig kendt, besluttede hr. Maluti at gøre en ende på problemet. Han var forundret over, at en intelligent og anset mand som præsident Kasue kunne være medlem af Kirken, så han begyndte at stille spørgsmål om Kirken. Med hr. Malutis tidligere fjendskab i tankerne funderede præsident Kasue over dennes motiver, og han var tilbageholdende med at svare. Men han sagde, at han ville sende hr. Maluti noget litteratur, »der talte for sig selv«.

Hr. Maluti læste Mormons Bog, Lære og Pagter og andre af Kirkens bøger, og det gjorde indtryk på ham, men det, der inspirerede ham mest, var pjecen *Profeten Joseph Smiths vidnesbyrd*. Han læste den mindst 40 gange. Mens hr. Maluti læste om Kirken, overværede han et offentligt møde, hvor der blev stillet spørgsmål om Kirken. Han forsvarede ivrigt Kirken og bar sit vidnesbyrd for de tilstedeværende. Da han var færdig, blev han mødt af begejstret bifald. I løbet af et halvt år efter deres første møde blev præsident Kasue og hr. Maluti nære venner, og hr. Maluti blev døbt og kaldet som grenens missionsleder.

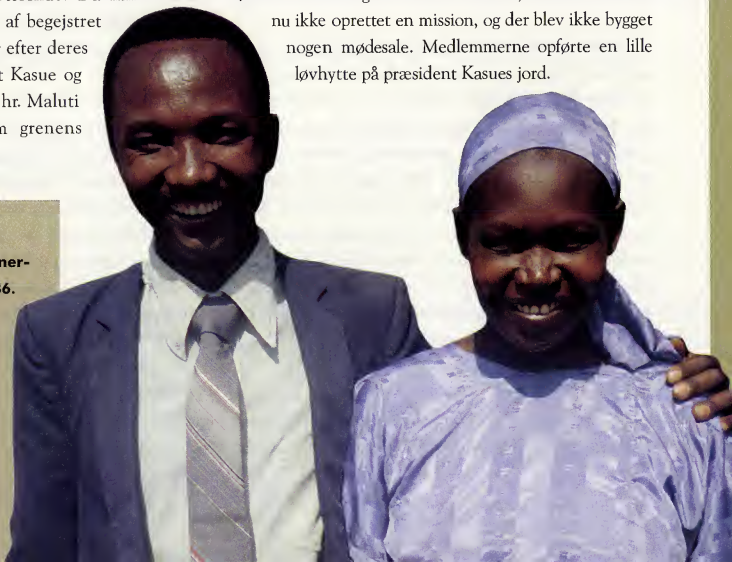
OFFICIEL ANERKENDELSE OG EN MISSION

Præsident og søster Kasue og deres børn fastede og bad sammen med mange andre om, at Kirken måtte blive officielt anerkendt i Kenya. »Nogle gange glemte jeg at bede om anerkendelse af Kirken i vore familiebønner,« mindes præsident Kasue. »Så mindede mine børn mig om det og sagde: ›Hør, far, du glemte at bede om anerkendelse af Kirken.‹ Mine børn havde stærk tro.« Da Kirken endelig blev officielt anerkendt den 23. februar 1991, var der mange, som græd, bad og fastede i taknemlighed.

Otte måneder senere, da Kenya blev indviet til evangeliets forkyndelse, sagde ældste James E. Faust fra De Tolv Apostles Kvorum: »Vi er taknemlige over, at der nu, efter mange, lange års venten, er oprettet en mission her, så evangeliet kan forkyndes. Må værket skride støt og sikkert fremad.«⁶

Præsident Kasue fik straks fat i en kopi af anerkendelsesattesten og tog den med til landsbylederen i Chyulu for at sikre sig, at Kirken kunne fungere legalt. Nu kunne de hellige mødes uden frygt, og medlemstallet steg hurtigt til 40. De havde brug for et sted at samles, men der var endnu ikke oprettet en mission, og der blev ikke bygget nogen mødesale. Medlemmerne opførte en lille løvhytte på præsident Kasues jord.

Julius og Sabina Kasue, pioner-medlemmer, blev døbt i 1986. Bror Kasue virkede som den første grenspræsident i Chyulu.

Vandmanglen i Chyulu gjorde dåbsmødet til en udfordring. Man fragede en vandbeholder op med lastbil, og lokale brødre brugte fem timer på at pumpe og fragte vandet seks kilometer for at fylde den op.

I juli 1991 blev Nairobi-missionen organiseret i Kenya med Larry Brown som præsident. Kort efter besøgte han og søster Brown Chyulu. »Skønt det var en frygtelig tur, var det besværet værd!« siger præsident Brown. »Jeg kan huske, at der blev afholdt nadvermøde i løvhytten, men det regnede, og lergulvet var vådt. Inden præstedømmebærerne knælede for at velsigne nadveren, smed de en gammel sæk over på mudderet. Næste gang vi var der, kastede jeg et blik ned i nadverbakkerne. Der lå kun to små kiks ... De brød de små kiks. Der var 63 mennesker til stede, og jeg troede ikke, at kiksene ville række til alle, men det gjorde de. Det var ligesom bespisningen af de 5000.«⁷

DER HENTES VAND TIL DÅB

Mange mennesker i Chyulu-området ville gerne slutte sig til Kirken, men fordi Chyulu lå så afsondret,

besluttede missionens ledere at begrænse medlemstallet, indtil der var oplært tilstrækkelig mange lokale ledere. Blandt dem, der kom i kirke hver uge, var to mænd fra en anden landsby. De cyklede to timer hver vej. Da de anmodede om, at de og andre måtte blive døbt, gav præsident Brown tilladelse til det, på den betingelse, at det kun var de to mænd og deres familier, som blev døbt. Men eftersom afrikanske landsbyer som regel består af store familier, mødte 40 glade konvertitter op for at blive døbt.

På grund af vandmanglen i Chyulu var det lidt af en udfordring at arrangere dåb. Præsident Brown og et missionærægtepar havde foretaget den udmattende rejse fra Nairobi til Chyulu i en lastbil, hvori de medbragte dåbstøj og en vandbeholder, der skulle fungere som dåbsbassin. I Chyulu brugte de lokale brødre fem timer på at pumpe og fragte vand seks kilometer ad »verdens mest stenede vej«. Så knælede brødrene i vandet langs beholderens kant, så vandet kunne blive dybt nok til at kandidaterne kunne blive nedsænket. Efter dåben bar de nye medlemmer deres vidnesbyrd. De udtrykte taknemlighed for evangeliet, især en søster, som var kommet i kirken gennem ti år. De sang lovsange, mens de drog hjemad gennem mørket og regnen.⁸

Med tiden blev der organiseret en gren i de nye medlemmers landsby, og de fik brug for en mødesal. Da der ikke førte nogen vej op til landsbyen, bar medlemmerne alle byggematerialerne de sidste to kilometer op ad bjergsiden til byggepladsen.

Ældste Byron J. Gilbert, en missionær, fortalte, at i 1992 kørte han og hans hustru, Emma, fra Nairobi til Chyulu for at undervise og interviewe otte dåbskandidater, men 75 mennesker dukkede op til undervisningen. Under kirkemødet måtte de fylde nadverbakkerne tre gange.⁹ En anden missionær, søster Leavitt, der tjente i Chyulu i mere end et år, sagde, at mange, som gerne ville være medlemmer af Kirken, ventede i tre måneder, før deres navne kunne blive skrevet på en venteliste, så de kunne blive undervist af missionærerne. I de tre måneder kom de alle i kirken, og de fleste af dem efterlevede tiendeloven, holdt visdomsordet og fastede.¹⁰

Den kendsgerning, at præsident Kasue og andre kirkeledere i Chyulu har hungret efter at lære mere, har bidraget til Kirkens styrke her. Da præsident Brown indbød alle præstedømmeledere til

lederskabsmøde i Nairobi, regnede han ikke med, at dem fra Chyulu ville deltage, fordi rejsen var lang og dyr. Men 11 brødre fra Chyulu ankom tidligt om morgenen den dag, hvor mødet skulle afholdes. De havde vandret 20 kilometer for at nå et tog ved midnat og rejst hele natten. De overværede lederskabsmødet den dag. Nogle af dem fik hjælp af tolke. Den nat sov de hos medlemmer af Kirken, og den næste dag rejste de hjem igen, efter at have udtrykt taknemlighed over at have kunne overvære møderne.

AFGRØDER OG OMVENDTE

Sådan er historien om kirken i Chyulu, og medlemmerne er blevet rigt velsignet. Jeg overværede begyndelsen af disse velsignelser, da mit besøg var ved at være forbi i juli 1992. Da vi gjorde os klar til at tage af sted, spurgte præsident Kasue mig, om han måtte tage med mig til Nairobi. Han sagde, at han skulle tale med præsident Brown, men han udtrykte ikke nogen form for bekymring. Den følgende dag fortalte præsident Brown mig, at der var tørke i Chyulu-området, og den var så alvorlig, at flere medlemmer var ved at sulte ihjel. Der rystede mig. Ingen af medlemmerne havde beklaget sig over det i private samtaler eller i deres vidnesbyrd om søndagen, og de havde heller ikke bedt mig om hjælp.

Præsident Brown skred straks til handling. Med områdepresidentenskabets godkendelse sørgede han for, at der blev fragtet majs, ris og bønner til Chyulu som hjælp til de nødlidende. Et missionærægtepar, ældste Ted og søster Jaclyn McNeill, foretog den udmattende rejse. Fordi lastbilen var så stor og læsset så tungt, knoklede otte søstre med at rulle lasten væk fra vejen foran lastbilen. Fødevarerleverancen blev modtaget med taknemlighed og glæde. Søster McNeill mindes: »Jeg har aldrig set folk, der var så glade for at modtage noget. De vidste, at det ville redde deres liv.«

Præsident Kasue besøgte hver eneste familie for at anså deres behov. Så tilbragte han og søster Kasue natten

A black and white portrait of David M. Maluti, a man with short dark hair, wearing a light-colored short-sleeved button-down shirt. He is looking slightly to the left of the camera with a neutral expression.

David M. Maluti var åbenlyst modstander af Kirken, indtil han læste skrifterne, som gjorde indtryk på ham, og pjecen Profeten Joseph Smiths vidnesbyrd. Han opnåede et vidnesbyrd, blev døbt og blev senere leder i Kirken.

med at koge grød, som de bragte ud til de mange, der var for svage til at stå ud af sengen. Søster McNeill bemærkede: »Ånden var så stærk. Vi græd, da vi så, hvor flot præstident og søster Kasue klarede det hele.«

For at undgå en lignende situation i fremtiden startede Kirken et projekt, hvor man dyrker afgrøder, som kan tåle tørke, på Kirkens jord i Chyulu. Det blev ledt af præstedømmeledere som Joel K. Ransom, en agronom

Folk i Chyulu er taknemlige for den pumpe, som Kirken har opstillet.

fra Idaho, der virkede som førsterrådgiver i distriktspræsidentskabet i Chyulu. De, der deltog i projektet, fik tildelt jord og frø til at så deres egne køkkenhaver. Skønt det ikke havde regnet i næsten to år, såede 40 kirkemedlemmer og 60 andre, som ikke tilhører vores

kirke, deres afgrøder den 21. oktober 1992. De afholdt en særlige faste for at få regn og så kirkefilmen *Himlens sluser*. Mindre end en uge efter, at afgrøderne var sået, kom regnen. Afgrøderne blomstrede, og det samme gjorde folkets tro. Man oplevede en rig høst af både afgrøder og nyomvendte.

Andre frø – evangeliets frø, som blev sået og plejet i Chyulu – har vokset sig stærke i de år, som er gået, og de bærer fortsat frugt. Da den kenyanske stat for eksempel nægtede at udstede visa til udenlandske fuldtidsmissionærer i 1990'erne, trådte de unge mænd fra

Chyulu til og hjalp. I 1998 da David Boucher blev afløst som præsident for Nairobi-missionen, bemærkede han, at skønt grenen i Chyulu udgjorde 15 % af Kirkens medlemsskare i Kenya, så havde den udsendt mere end halvdelen af de kenyanske missionærer, som tjente i Kenya.¹¹

Disse ord fra præsident Hinckley synes at være en passende hyldest: »Pionerer findes ... blandt de omvendte, som kommer ind i Kirken. Det er som regel hårdt for dem. Det kræver uudgæligt ofre. De kan blive udsat for forfølgelse. Men det er omkostninger, som man villigt påtager sig, og den pris, de betaler, er lige så stor som den pris, der blev betalt af dem, der vandrede over prærien for mere end hundrede år siden.«¹² □

E. Dale LeBaron er medlem af Timpview 2. Ward i Timpview Stav i Orem i Utah.

NOTER

1. Citeret i Gerry Avant og John L. Hart, »Many Are Still Blazing Gospel Trails«, *Church News*, den 24. juli 1993, s. 6.
2. Lære og Pagter, officiel erklæring 2.
3. Fra 1853 til 1978 (125 år) steg Kirkens medlemstal i Afrika til 7712, eller et gennemsnit på 61,7 dåb om året. Der var en stav og en mission i Sydafrika. Fra 1978 til 1998 øgedes Kirken med 112.344 medlemmer, eller et gennemsnit på 5617 medlemmer om året. Der er nu i alt 120.056 medlemmer af Kirken i de 48 afrikanske stater syd for Sahara. Der er 25 stave og 12 missioner. Stigningen i antallet af medlemmer i Afrika i løbet af de to sidste årtier er 91 gange højere end den gennemsnitlige stigning i de tidligere år.
4. Citeret i *Church News*, den 24. juli 1993, s. 6.
5. Interview med Julius Kauli Kasue i Chyulu i Kenya, den 5. juli 1992.
6. Indvielsesbøn opsendt af ældste James E. Faust i Nairobi i Kenya, den 24. oktober 1991. Forfatteren har et eksemplar af bønnen.
7. Interview med Larry og Alice Brown i Nairobi i Kenya, den 8. juli 1992.
8. Interview med Byron J. og Emma Rae Gilbert, juni 1993.
9. Interview med Byron J. og Emma Rae Gilbert, juni 1993.
10. Linda Leavitts personlige historie. Hun og hendes mand tjente som missionærer i Kenya. Forfatteren har en kopi af teksten.
11. Telefoninterview med David Boucher, den 24. august 1999.
12. Citeret i *Church News*, den 24. juli 1993, s. 6.

»Ånden tog over«

Jill Pulsipher Jones
FOTOILLUSTRATION: STEVE BUNDERSON

En af mine sønner trak sig mere og mere tilbage fra familien, mens han gik i gymnasiet. Han modsatte sig enhver form for autoritet. Han gik med i kirke af pligt, men følte ingen begejstring for evangeliet.

Da han havde taget sin eksamen, satte han sig ikke som mål at tage på mission, men i stedet at tjene penge til en bil og en videregående uddannelse. Men en søndag gik han til søndagsskole i stedet for at gå lige efter nadvermødet,

som han plejede. Lektionen den dag handlede om at udføre en mission.

I sin afskedtale læste min søn et brev op, som hans søndagsskolelærer havde skrevet.

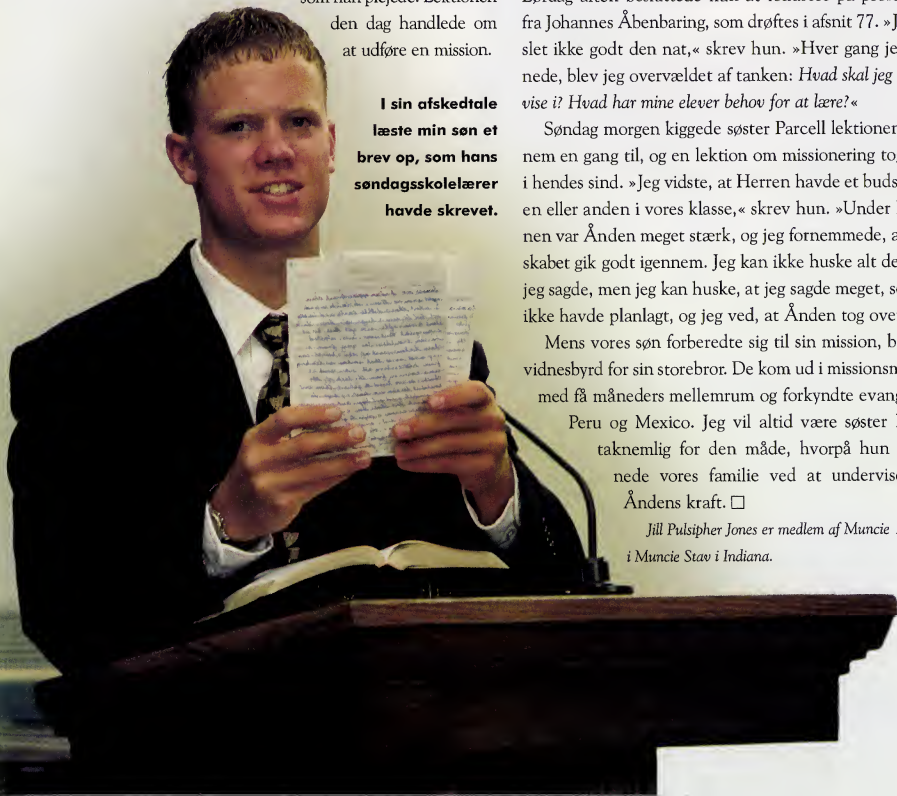
Vores søn sagde senere, at han aldrig havde følt Helligånden så stærkt, som under den lektion. Straks efter søndagsskolen fortalte han biskoppen, at han ville på mission. I sin afskedtale et år senere læste han et brev op, som hans søndagsskolelærer, Shelly Parcell, havde skrevet til ham, da hun hørte om hans beslutning.

Søster Parcell beskrev, hvordan hun havde bakset med at forberede en lektion over Lære og Pagter 71-75 og 77. Lørdag aften besluttede hun at fokusere på profetierne fra Johannes Åbenbaring, som drøftes i afsnit 77. »Jeg sov slet ikke godt den nat,« skrev hun. »Hver gang jeg vågnede, blev jeg overvældet af tanken: *Hvad skal jeg undervise i? Hvad har mine elever behov for at lære?*«

Søndag morgen kiggede søster Parcell lektionen igen en gang til, og en lektion om missionering tog form i hendes sind. »Jeg vidste, at Herren havde et budskab til en eller anden i vores klasse,« skrev hun. »Under lektionen var Ånden meget stærk, og jeg fornemmede, at budskabet gik godt igennem. Jeg kan ikke huske alt det, som jeg sagde, men jeg kan huske, at jeg sagde meget, som jeg ikke havde planlagt, og jeg ved, at Ånden tog over.«

Mens vores søn forberedte sig til sin mission, bar han vidnesbyrd for sin storebror. De kom ud i missionsmarken med få måneders mellemrum og forkyndte evangeliet i Peru og Mexico. Jeg vil altid være søster Parcell taknemlig for den måde, hvorpå hun velsignede vores familie ved at undervise med Åndens kraft. □

Jill Pulsipher Jones er medlem af Muncie 1. Wård i Muncie Stav i Indiana.

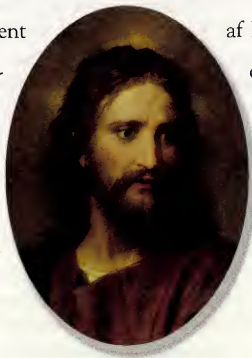

»Udnyt enhver god mulighed«

V i er nu godt begyndt på et nyt århundrede og et nyt årtusinde. I sådanne situationer er det ikke ualmindeligt, at man tænker lidt over den tid, der er gået. For mange af os synes fortid og fremtid at smelte sammen i en blanding af fortrydelse og forventning. ☞ »Jeg bekymrer mig ikke så meget om fremtiden,« siger præsident Gordon B. Hinckley, »og jeg bekymrer mig ikke så meget om fortiden. Fortiden er overstået, og man kan ikke ændre på den ...

Fremtiden kan man se frem til, men man kan ikke nødvendigvis gøre ret meget ved den. Det er nuet, som man må gøre noget ved, og derfor må man udnytte enhver mulighed for at gøre det, som man burde gøre« (se dette nummer, side 8).

☞ Følgende oplevelser viser visdommen i dette råd. Med mod og tro har disse medlemmer af Kirken gjort det, de »burde gøre« og udnyttet den aktuelle situation til at få noget godt ud af tidligere svagheder eller fejltrin og banet vejen for fremtidige muligheder.

Min mentor

Joaquín Fenollar Bataller

Jeg var 24 år, da jeg første gang traf Julio Martínez. På det tidspunkt var jeg meget interesseret i at træffe en, der kunne forklare livets formål for mig og fortælle mig, hvorfor jeg følte sådan en indre tomhed. 87-årige

Med tiden bemærkede jeg, at Julio forandrede sig. Hans øjne havde fået en ny glød, og han blev venligere, mindre kritisk og mere ydmyg.

Julio var netop sådan et menneske. Han var forbløffende sund og rask, både fysisk og psykisk. Han elskede naturen og var altid i et vidunderligt humør. Vi tilbragte mange sommeraftener med at snakke, og jeg kom til at beundre ham og hans tanker. Han var en filosof, der levede, som han prædikede, og han blev min mentor.

En dag, to og et halvt år efter at vi

havde mødt hinanden, fortalte Julio mig, at han var blevet døbt som medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg var skuffet. Hvordan kunne så klog og erfaren en mand som han træffe sådan en beslutning? Men jeg respekterede ham, så jeg respekterede hans valg. Vi mødtes stadig ofte, men jeg drejede altid samtalen hen på andre emner, når han begyndte at tale om Kirken.

Med tiden bemærkede jeg, at Julio forandrede sig. Hans øjne havde fået

en ny glød, og han blev venligere, mindre kritisk og mere ydmyg. Jeg forstod ikke, hvad der havde fremkaldt disse forandringer, og jeg var bange for at miste det gode venskab, som vi havde. Men jeg afviste stadig hans indbydelser til at høre mere om Kirken.

Jeg ignorerede Herren, da han kaldte på mig. Jeg tror, at han kaldte på hver enkelt af os, ofte gennem andre mennesker, men vi hører kun, hvis vi har ører, så vi kan høre – og kun hvis vi åbner vores hjerte. Herren kaldte på mig flere gange, men mit hjerte var lukket.

Så den 20. august 1998 mødtes jeg efter opfordring fra Julio med nogle af Herrens missionærer, nemlig ældsterne Martínez, Boyle og Winward. For første gang genkendte jeg den røst, som havde kaldt på mig. Ånden bar så stærkt et vidnesbyrd for mig, at mit hjerte blødgjordes, og jeg blev ydmyg. Med tårerne løbende ned ad kinderne spurgte jeg mig selv igen og igen: *Hvordan kan Frelseren dog elske os så inderligt? Hvordan kunne han gøre det, han gjorde for os, for mig?*

Ni dage senere blev jeg døbt. Takket være min ven Julio kender jeg nu den kærlighed, som Jesus Kristus føler for hver enkelt af os, og jeg kender det fællesskab, som findes i hans kirke. Julio blev som en bedstefar for mig, og jeg glæder mig over, at jeg ved Herrens nåde fandt hans evige sandhed.

Joaquín Fenollar Bataller er medlem af Gardia Gren i Valencia Distrikt i Spanien.

Den skjulte bog

Ruth Dorseff

I sommeren 1973 gav jeg efter for en uforklarlig trang til at rejse til Europa for at søge efter slægtshistoriske optegnelser. Sådan gik det til at mine to børnebørn og jeg endte med at sidde og afskrive kirkebøger i en stor, gammel bygning i Kappeln i Tyskland.

Jeg følte mig tilskyndet til at koncentrere min begrænsede tid på at søge efter bedstefar Thomsens familie. Den bygning, som vi sad i, rummede Kappelns civile og kirkelige optegnelser helt tilbage til 1764. Vi kunne ikke tale tysk, men heldigvis forklarede den engelsktalende kustode os så mange udtryk, at vi kunne forstå optegnelserne.

Mine børnebørn og jeg arbejdede så hurtigt, vi kunne, for at samle de oplysninger, jeg havde brug for, inden de ifølge planen skulle rejse videre til England. Jeg følte ikke, at jeg kunne rejse endnu. Mit ønske om at søge efter min bedstefars familie syntes nu at være sand inspiration.

Personalet i arkivet i Kappeln blev hurtigt klar over, at deres optegnelser var af stor betydning for mig. Jeg ventede ved døren hver morgen, når de lukkede op, og jeg holdt ikke frokostpause. De behandlede mig overordentlig venligt. Ikke alene lod de mig blive, mens de holdt frokostlukket, men de tilbød også at åbne en time tidligere hver morgen. Da min tid var begrænset, var jeg dem dybt taknemlig.

Da jeg havde gransket fødsler, vielser og begravelser helt tilbage til 1764, spekulerede jeg på, hvor jeg nu skulle søge. Jeg vidste, at optegnelserne fra før 1764 måtte findes et sted, men hvor? I det øjeblik lød det inden i mig: »Du har ikke set efter.« Noget forbløffet gik jeg ind i bygningens magasin og tænkte: »Hvor har jeg ikke set?«

Nogle store bøger på den øverste hyldede fangede mit blik. Jeg mumlede for mig selv: *Jeg vil vædde på, at optegnelserne findes i de store bøger, som ingen har kigget i længe.* For at nå op til dem, måtte jeg træde op på den nederste hyldede. Da jeg strakte min højre hånd op for at tage en af de store bøger ned, anbragte jeg min venstre hånd på et forsænket hjørne for at støtte mig, og der kunne jeg mærke noget. Da jeg havde fået den store bog ned fra hylden, så jeg efter, hvad det var, jeg havde fået fat i med venstre hånd. Det viste sig at være en meget mindre bog. Dens omslag var af samme farve som hylderne, en lidt unanseelig farve. Jeg åbnede bogen. Siderne var fyldt med gotisk skrift. Hvad var det mon?

Jeg bladede om bagest i bogen, hvor skriften var noget nyere, og fandt navnet på et barn, som var født af forældre, hvis optegnelser, jeg allerede havde samlet så langt tilbage, som jeg kunne, nemlig til 1765. Nu stod jeg og så på optegnelsen af et ældre barn, der var født af disse forældre i 1763.

Jeg turde næsten ikke håbe på

Da jeg havde fået den store bog ned fra hylden, kiggede jeg på det, jeg havde fået fat i med den venstre hånd. Det var en meget mindre bog.

mere, men da personalet vendte tilbage fra frokostpausen, viste jeg arkivaren bogen. Efter en længere drøftelse med de andre, fortalte han mig, at bogen rent faktisk var det, som jeg havde antaget, nemlig en optegnelse over dåb i Kappeln helt tilbage til midten af 1600-tallet. »Det er optegnelser for Kappeln, men vi har aldrig før set den bog her,« sagde han.

Personalet gav mig lov til at kopiere bogen. De 101 sider, som jeg fik,

rummede mange navne på min familie, som jeg senere indsendte til templet. De trykte kopier og en mikrofilm af bogen er nu tilgængelig i Kirkens Slægthistoriske bibliotek.

Jeg anerkender med taknemlighed den hjælp, som Herren yder dem, der oprigtigt søger efter deres forfædre. Denne oplevelse bekræftede visdommen i dette skriftsted: »Stol på Herren af hele dit hjerte, og støt dig ikke til din egen indsigt. Hav ham i tankerne på alle dine veje, så vil han jævne dine stier« (Ordsp 3:5-6).

Ruth Dorsett er medlem af Bloomington Hills 2. Ward i Bloomington Hills Stav i St. George, Utah

Ingen grund til frygt

Beina Beatriz Salvatierra de Sánchez

Jeg var blevet bedt om at holde en tale til nadvermødet om standardværkernes betydning for mig. Jeg tog med glæde imod opgaven, selvom jeg er lidt genert og bliver nervøs, når jeg står foran mennesket. Jeg var taknemlig for at skulle tale om dette emne, for jeg har et stærkt vidnesbyrd om skrifterne.

I lang tid har jeg studeret skrifterne hver dag, sådan som vore profeter har bedt os om at gøre. Når jeg gør det, føler jeg stor glæde. Jeg ved, at det, jeg læser i skrifterne, er Guds ord.

Jeg fører også dagbog. Det lærte missionærerne mig at gøre, og jeg betragter også det som et værdifuldt værk. Hver dag nedfælder jeg mine oplevelser og den fremgang, som jeg har gjort. Da jeg sagde ja til at holde talen, følte jeg mig sikker på, at jeg kunne finde noget i min dagbog, som jeg kunne bruge i talen.

Fordi jeg var så nervøs, sled jeg hele ugen med at forberede talen og bede om vejledning. Jeg ønskede, at mine ord skulle røre mine brødres og søstres hjerter.

Endelig blev det søndag. Jeg skælvde lidt, da jeg gik op til talerstolen. Mens jeg talte, lagde jeg mærke til, at medlemmerne lyttede opmærksomt. Jeg havde aldrig følt mig så rolig eller talt så ubesværet. En dejlig ånd fyldte mig, det var næsten som

en brænden (se L&P 9:8). Det var en pragtfuld oplevelse at holde den tale. Jeg vidste, at min himmelske Fader havde velsignet mig med sin Ånd.

Da jeg bagefter tænkte over oplevelsen, slog det mig, at jeg nok var blevet velsignet med Ånden, fordi jeg havde forberedt min tale så grundigt og havde søgt Herrens vejledning. Fordi jeg var beredt, var der ingen grund til frygt (se L&P 38:30).

Jeg blev også klar over, at hvis vi bereder os omhyggeligt på en lille opgave som en tale, så kan vi også forberede os på større opgaver i vissheden om, at Herren vil hjælpe os.

Betina Beatriz Salvatierra de Sánchez er mellem af Coday Cruz Centro Ward i Coday Cruz Stav i Argentina.

Lad Herren klare resten

Rondie S. Rudolph

Mor!« Det skringre skrig fik mig til at skære en grimasse.

Hvad er der nu! tænkte jeg. Børnene var gået i seng, og jeg var optaget af mine aftensysler. Min mand var til et sent møde.

Jeg gik ovenpå og beredte mig på det, som jeg regnede med var endnu et skænderi mellem søskende. Jeg fandt min mindste datter, Michaela, med røde øjne. »Jeg har ondt i øret, mor.«

Åh nej, tænkte jeg. *Hvorfor sker den slags altid om natten?* Jeg kunne ikke tillade mig at bruge penge på et besøg på skadestuen for en mellemørebetændelses skyld, så jeg anvendte de husgeråd, jeg kendte til, og puttede hende igen. »Prøv at sove nu,« sagde

jeg. »Jeg ringer til lægen, så snart hendes klinik åbner i morgen tidlig.«

Da jeg var nede i stuen igen, følte jeg mig rastløs og kunne ikke koncentrere mig. Jeg gik ud i køkkenet og begyndte halvhjertet at tørre køkkenbordene af. Så smed jeg kluden fra mig med en pludselig bevægelse. Jeg gik ovenpå for at kigge til Michaela. Jeg gik stille for ikke at vække hende. Jeg stoppede halvvejs oppe. Gennem den åbne dør for enden af trappen kunne jeg høre hendes snøften.

»Det gør meget ondt, mor,« sagde min datter. Smilehullet, som plejede at være på hendes kind, var væk. Hendes ansigt var blegt. Træthed og smerte havde givet hende sorte rande om øjnene.

Jeg kunne ikke holde det ud. Jeg kunne ikke bare se hjælpeløst til, mens mit barn led. Jeg sank sammen på trappen med tårerne løbende ned ad kinderne. Jeg bad. Jeg tryglede. Jeg skælvede, mens jeg fortalte Herren, at jeg ville gøre alt, hvad jeg kunne for at hjælpe min datter, og så ville jeg lade ham klare resten. Efter at have trukket vejret dybt et par gange, gik jeg op ad trappen, satte mig på min datters sengekant og glattede hendes fugtige hår.

»Det gør meget ondt, mor.« Smilehullet, som plejede at være på hendes kind, var væk. Hendes ansigt var blegt. Træthed og smerte havde givet hende sorte rande om øjnene.

Jeg besluttede, at jeg ikke kunne vente, indtil min mand kom hjem. Jeg løb gerne risikoen for at virke som en overnervøs, pylret og hysterisk mor. »Jeg ringer til hjemmelærerne.«

Michaela nikkede.

Jeg følte mig lidt pinlig til mode, da jeg ringede. Da jeg spurgte vores hjemmelærer, om han ville give Michaela en velsignelse, svarede han: »Ja, selvfølgelig.« Han ankom kort efter, smilende, som om han elskede at fare af sted om natten.

Mens han udførte velsignelsen, følte jeg et håb tændes i mit tyngede hjerte. Jeg takkede ham, da han tog af sted, og så lagde jeg Michaela i seng igen. Hun sov i løbet af få minutter.

Næsten morgen så hun ud til at have det meget bedre, så jeg overvejede at lade være med at ringe til

børnelægen. Men jeg havde lovet Herren, at gøre alt hvad jeg kunne.

Senere den morgen iagttog jeg lægen omhyggeligt. Hun kiggede i Michaelas øre. »Du har vist ikke sovet meget i nat, vel?« Det var ikke rigtig et spørgsmål, men en konstatering.

»Hun har sovet som en sten,« sagde jeg.

Jeg tog et mentalt billede af lægens forbløffede ansigt.

Da vidste jeg, at vi havde fået vores lille mirakel. Det var ikke et hav, der var blevet delt, ikke spedalske, som var blevet helbredt, ikke en død, der var blevet vækket til live. Det havde blot været en nats fred, uden smerter, for en lille pige.

For mig var det nok.

Rondie S. Rudolph er medlem af Louisville 1. Ward i Boulder Stav i Colorado.

Jeg polerer min vielsesring

Ke Te-kuang

Da min kommende hustru og jeg forberedte vores vielse, begyndte vi at kigge efter vielsesringe, som kunne symbolisere vores forening. Ingen ringe syntes helt rigtige, indtil vi besluttede at vælge VDR-ringe. Vi mente, at disse ringe altid ville minde os om at vælge det rette og opdrage vores familie i retfærdighed.

En dag kort før vores bryllup opdagede jeg, at min ring havde mistet sin glans. Jeg spurgte flere forskellige mennesker, hvad jeg skulle gøre, og jeg fik

at vide, at jeg skulle pudse den med forskellige ting, såsom tandpasta, vat og fedt. Jeg prøvede det hele. Intet hjalp. Til sidst gav jeg op, selv om det generede mig, at den havde mistet sin glans.

Da vi var blevet gift, syntes tilværelsen at blive mere indviklet. Jeg var så optaget af arbejde og kaldelser i Kirken, at min kone blev overladt til at klare det huslige alene. Langsomt sivede glæden ud af vores hjem. Da vi ikke var sikre på, hvorfor det var sket, eller på hvordan vi skulle løse problemet, bad vi om hjælp.

Efter noget tid blev vores første søn født. Min kone brugte meget tid på at tage sig af vores søn. Jeg var taknemlig for alt det, som hun gjorde, og jeg besluttede, at jeg ville stå for blevasken.

Flere uger efter at jeg var begyndt at vaske bleer, overraskede det mig at se, at min ring havde fået sin glans tilbage. Det slog mig, at den daglige blevask havde udrettet det, som ingen af de andre poleringsteknikker havde været i stand til.

Det slog mig også, at siden jeg havde været optaget af mine pligter uden for hjemmet, havde jeg svigtet mine vigtigste pligter som ægtemand og far. Ligesom min ring havde vores ægteskab mistet sin glød. Men da jeg valgte det rette – sådan som min ring opfordrede til – og gjorde min familie til det vigtigste i mit liv, begyndte begge at stråle igen. □

Ke Te-kuang er medlem af Ping Tung Gren i Ping Tung Distrikt i Taiwan.

GÆSTEN

Da Mike besøgte min klasse, blev han stillet over for et overraskende spørgsmål.

Ken Merrell

Mens jeg forberedte mig på at rejse på mission, kaldte min biskop mig til at undervise Solstrålerne. Jeg havde aldrig før oplevet at elske andre højere end mig selv, før jeg havde tjent disse børn gennem min enkle kaldelse. Tid og tålmodighed lærte mig at få styr på de syv børn, så de kunne høre efter lektionen.

En dag indbød jeg Mike* til at komme i kirke og overvære min klasse. Mike var på min egen alder, men han var holdt op med at komme i kirken, da han var 12 år. Vi var forblevet gode venner gennem alle årene, mens jeg havde tjent som diakonernes kvorumspræsident, lærernes kvorumspræsident og førsteassistent til biskoppen i præsternes kvorum. Han havde været genstand for mange drøftelser om reaktivering og blev ofte nævnt i mine bønner. Af og til tog Mike imod mine indbydelse til at overvære en aktivitet. Det overraskede mig altid, når han dukkede op, så jeg blev ved med at indbyde ham.

Jeg kan ikke huske, hvornår jeg indbød ham til at overvære min primaryklasse, men en dag dukkede han op. På det tidspunkt havde Mike lang, sort hår og skæg.

»Jeg vil gerne præsentere jer for min ven Mike,« sagde jeg til klassen, inden lektionen begyndte. »Han er vores gæst i dag.«

Mike sad ved siden af mig oppe foran. Børnene sad i en hestesko omkring os og stirrede på Mike. De var meget mere stille end ellers. Jeg var nået fem-seks minutter ind i lektionen, da en lille dreng rejste sig fra sin plads, gik gennem lokalet og stillede sig lige foran min ven. Han tøvede et øjeblik, og så klatrede han op på Mikes skød. Jeg holdt øje med dem, mens jeg fortsatte lektionen.

Drengen kiggede på Mikes ansigt. Mike følte sig lidt utilpas ved det, men han afbrød ikke lektionen og

skubbede ikke drengen fra sig. De andre børn betragtede dem et stykke tid.

Så hoppede en af pigerne ned fra sin stol og nærmede sig Mike. Jeg var meget interesseret i at se, hvordan Mike ville reagere, så jeg bad ikke de to børn om at gå tilbage til deres pladser. Pigen stod med hånden på Mikes knæ og stirrede på hans ansigt.

Så skete det. Drengen, som sad på Mikes skød, rakte begge hænder op og drejede Mikes ansigt hen mod sig. Jeg stoppede min lektion for at se, hvad der ville ske.

Med et barns uskyld spurgte han Mike: »Er du Jesus?« Mike fik et overrasket udtryk i ansigt. Da jeg kiggede på børnenes ansigter, kunne jeg fornemme, at de alle havde det samme spørgsmål i tankerne.

Mike kiggede hen på mig som for at sige: *Hjælp! Hvad skal jeg gøre?*

Jeg trådte til. »Nej, det er ikke Jesus. Det er hans bror.« Mike så forfærdet på mig.

Uden tøven lagde drengen, der sad på Mikes skød, armene om hans hals. »Det kan jeg godt se,« sagde han og gav Mike et knus.

Resten af børnene smilede og nikkede samstemmende, da deres spørgsmål var blevet besvaret. Mike blinkede, da hans øjnene fyldte af tårer på grund af den kærlighed, som han følte for den lille solstråle. Lektionen fortsatte, men den lærer, som havde undervist mest den dag, var et trærigt barn.

Mike brugte mere end et år på at gøre sig parat til at tjene som fuldtidsmissionær. Det glædede mig at høre, at han var rejst ud i missionsmarken nogle få måneder før jeg vendte hjem. Når jeg tænker på de solstråler, kommer jeg til at tænke på et skriftsted i Matthæus 18:5: »... den, der tager imod sådan et barn i mit navn, tager imod mig.« □

Ken Merrell er medlem af Lakeview 6. Ward i Lakeview Stav i Orem, Utah.

* Navnet er ændret.

Sådan anvender du *Liahona* for november 2001

FORSLAG TIL LEKTIONER

■ »Pornografi – den dødbringende smittebærer«, side 2: Drøft de tre skridt i præsident Thomas S. Monsons slagplan for kampen mod pornografi. Hvad kan du gøre for at udrydde dette onde?

■ »Vend tilbage med ære«, side 10: Ældste Robert D. Hales omtaler flere redskaber, som piloter anvender for at kunne vende sikkert hjem. Sammenlign disse redskaber med deres åndelige modstykker, som vi kan anvende til at vende sikkert tilbage til vores himmelske hjem.

■ »En hyldest til ungdommen«, side 25: Hvorfor dannede Brigham Young Retrenchment Society? Hvilke af verdens påvirkninger bør vi undgå i dag?

■ »Har læreren sagt, at jeg må?«, side L14: Lydighed redder os ikke altid fysisk, men det redder os åndeligt og fører os til evigt liv. Drøft nogle af de bud, som Herren har givet os for at sikre os åndeligt.

FOTOILLUSTRATION: CRAIG DIMOND

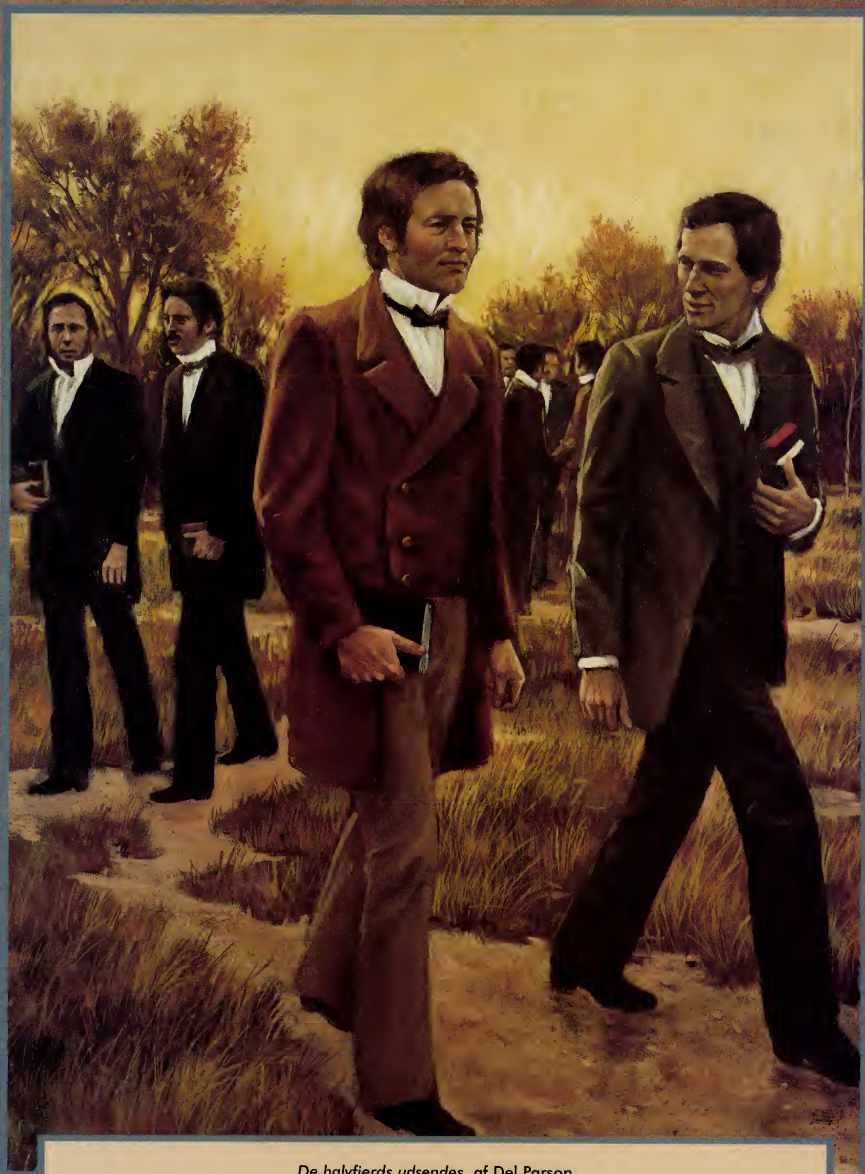
FØLG PROFETEN

Præsident Gordon B. Hinckley har opfordret unge til at være taknemlige, kloge, rene, sande, ydmyge og bønsomme (se »En profets råd og bøn for ungdommen«, *Liahona*, april 2001, s. 30-41). Hvordan har hans råd hjulpet dig? Send historier og oplevelser til *Following the Prophet, Liahona, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA*, eller send en e-mail til CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. Vedlæg fulde navn, alder, adresse, telefonnummer og ward eller gren og stav.

EMNER I DETTE NUMMER

· Aktivering	28
· Besøgslærereinder	24
· Familieaften	48
· Familieforhold	40, L4
· Fristelse	7
· Helbredelse	40
· Helligånden	39, L14
· Hjemmelærere	6, 28
· Jesus Kristus	46, L8, L10
· Kirkehistorie	25, L2
· Lydighed	7, 10, L7, L12, L14
· Missionering	39
· Mod	28, 40
· Musik	24
· Nye Testamente, · Historier fra Det	L8, L10
· Omvendelse	32, 40
· Ordinancer	10, 16
· Pagter	10, 16
· Pionerer	32
· Pornografi	2
· Primary	L12
· Profeter	8, 25, L7, L12
· Renhed	2, 7
· Skriftstudium	L2
· Slægtshistorie	40
· Standarder	31
· Templer og tempeltjeneste	8
· Tro	32
· Undervisning	39, 46, 48
· Ungdom	25
· Verdensomspændende · Kirke, Den	32, L4
· Visdomsordet	31
· Ære	10

De halvferds udsendes, af Del Parson

»De halvferds er også kaldet til at prædike evangeliet og være særlige vidner for ikke-jøderne og for hele verden« (L&P 107:25).

Hellige ordinancer er indstiftet af Gud. De er af afgørende betydning for vores frelse og ophøjelse. Gennem evangeliets hellige ordinancer lærer vi hans rige og ham at kende, indgår hellige og evige pagter og modtager en begavelse af guddommelig kraft. Alt dette fører os til Kristus, så vi kan blive fuldkommengjort i ham.« Se ældste Dennis B. Neuenschwander, »Ordinancer og pagter«, side 16.